

ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

ବିରଚିତ

ଗୀତାଭିଧାନ

ରଚନା ୧୭୧୦, ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ ୧୮୭୦

ଇଲେକ୍ଟ୍ରନିକ ସଂସ୍କରଣ (୨୦୦୯) ପ୍ରସ୍ତୁତି

ସୂଜନିକା, ଜାଗମରା, ଡାକ: ଖଣ୍ଡଗିରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ୭୫୧୦୩୦

(ସ୍ୱତ୍ୱ: ୨୦୦୯ ସୂଜନିକା - କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର କମଳସ୍ ଜି.ପି.ଏଲ୍. ମୁକ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ
ଲାଭସେନ୍ଦ୍ର ଜରିଆରେ ବିତରିତ)

Electronic version 2009

developed by

Srujanika

Jagamara, PO: Khandagiri, Bhubaneswar 751030,

email: srujanika@gmail.com

Copyright © 2009, Srujanika.

This program is **free software**; you can redistribute it and/or modify it **with due acknowledgement to the developers** under the terms of the GNU General Public License as published by the Free Software Foundation (<http://www.gnu.org/>).

This program is distributed in the hope that it will be useful, but **WITHOUT ANY WARRANTY**; without even the implied warranty of **MERCHANTABILITY** or **FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE**.

See the GNU General Public License for more details.

ସଂଗୃହୀତ ପାଠର ଉତ୍ସ: ଶ୍ରୀ ଦାଶରଥୀ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ

ଦାଶରଥୀ ପୁସ୍ତକାଳୟ, ବାଲୁବଜାର, ପୋଃଥଃ ଚାନ୍ଦନୀ ଚୌକ, କଟକ

ଗୀତାଭିଧାନ

ରାଗ ବଙ୍ଗଳାଶ୍ରୀ

ଗୀତ-ଅଭିଧାନ ହୋଇ ସାବଧାନ ଶୁଣ ସୁଜନେ ସନ୍ତୋଷେ ।
ଅମର ତ୍ରିକାଣ୍ଡ ଯାଦବ ଶାଶ୍ୱତ ମେଦିନୀ ବିଶ୍ୱପ୍ରକାଶେ ।୧ ।
ପ୍ରଭୁର ଶବଦ ଯେତେ ତା କହିବା ଛାଡ଼ି ଅପ୍ରଭୁରମାନ ।
ବୁଝାଇଲେ ମୁଖେ ବୁଝିବେ ଅକ୍ଳେଶେ ସ୍ୱଭାବେ କୋବିଦଜନ ।୨ ।
କ ଠାରୁ କ୍ଷ ଯାଏଁ ପ୍ରାନ୍ତାକ୍ଷର ଯେନି ବର୍ଗ ବର୍ଗ ଏ ହୋଇବ ।
ଏକା ଶବଦକୁ ନାନାର୍ଥେ ବୁଝାଇ କବିଙ୍କି ପ୍ରମୋଦ ଦେବ ।୩ ।

କ ବୋଲି ପତନ ଜଳକୁ କ ବୋଲି ବ୍ରହ୍ମାକୁ ଶିରକୁ ସତ ।
କୁ ବୋଲି କୁସ୍ତିତ କଥାକୁ ପୃଥ୍ୱୀକି ଶୁଣ ବୁଧେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ।୪ ।
ଅର୍କ ବୋଲି ଅର୍କପର୍ଣ୍ଣାକି ରବିଙ୍କି ତାମ୍ର ଫୁଟିକ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ।
ଅଙ୍କ ବୋଲି ଜାଣ କ୍ରୋଡ଼ ଚିହ୍ନ ପାପ ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ ରେଖାକୁ ।୫ ।
କର୍କ ଶୁକ୍ଳ ଅଶ୍ୱ ସଲିଳ କର୍କଟ ଅନଳ ଘଟ ଦର୍ପଣ ।
କାକ ଅଛି ବୃକ୍ଷଭେଦେ ବୃକ୍ଷଭେଦେ କାକ ରତିବନ୍ଧ ଦ୍ରୋଣ ।୬ ।
କୋକ ନିଷ୍ଠେ ଚକ୍ରବାକ ଇହା ମୃଗ ବିଷ୍ଣୁ ଖଜୁର ଦର୍ଦ୍ଦର ।
ଶୁକ କହି ବ୍ୟାସସୁତଙ୍କୁ ରାବଣମନ୍ତ୍ରିକି ଶୁକ ଯେ କୀର ।୭ ।
ଲଙ୍କା ବୋଲାଇ ଯେ ଦୈତ୍ୟପୁରୀ ଶାଖା ତାକିନୀ କୁଳଟା ନାମ ।
ଚକ୍ରୀ ଘଟକାର ଚକ୍ରୀ ଭୁଜଙ୍ଗମ ଚକ୍ରୀ ଯେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।୮ ।
ଶୁକ୍ର ଦୈତ୍ୟଗୁରୁ ଶୁକ୍ର ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସ ଶୁକ୍ର ଅଗ୍ନି ଶୁକ୍ର ରେତ ।
ରଥପଦରେ ଯେ ଆୟୁଧ ବୃନ୍ଦରେ ଚକ୍ରବାକେ ଚକ୍ର ଉକ୍ତ ।୯ ।

ଏକ ବୋଲନ୍ତି ଯେ କେବଳ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ଜନ ଭୁବନକୁ ଲୋକ ।
ନାକ ବୋଲାଇ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ସ୍ତୋକ ଆକାଶ ଅଳ୍ପ ଚାତକ ।୧୦ ।
କଙ୍କ ଯେ ବୋଲାଇ ଲୋହପୁଷ୍ପ ଯମ ପଦ୍ୟ କୀର୍ତ୍ତି ନାମ ଶ୍ଳୋକ ।
ଚଙ୍କ ବୋଲି ନୀଳେ କପିତଥେ ଖନିତ୍ରେ କର୍ଦ୍ଦମ ପାତକ ପଙ୍କ ।୧୧ ।
ବକ ବୋଲି ବକପୁଷ୍ପେ ବଳାକାକୁ ବକ ପୁତନା ଅଗ୍ରଜ ।
ବିଚର୍କକୁ ହେତୁ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବାଞ୍ଛାକୁ ଚର୍କ ବୋଲିକରି ହେଜ ।୧୨ ।
ରାଜା ବୋଲାଇ ଯେ ରଜୋବତୀନାରୀ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ନଦ୍ୟନ୍ତରେ ।
ପାକ ବୋଲି ପରିଣତକୁ ତମ୍ବୁକୁ ପକ୍କୁକୁ ରାକ୍ଷସାନ୍ତରେ ।୧୩ ।
ଅଶୋକ ବୋଲନ୍ତି କେଳିପାଦପକୁ ପୁଣି ଶୋକହୀନଜନରେ ।
ଅଳକା କୁବେରପୁରୀ ଯେ ଅଳକା ପୁଣି ବୃଷ୍ଟିକୁନ୍ତଳରେ ।୧୪ ।
ଅନକ ପଟହ ଆନକ ଭେରୀ ଯେ ଆନକ ଭୟରେ ଉକ୍ତ ।
ଅମ୍ବିକା ବୋଲାଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରମାତା ଅମ୍ବିକା ପାର୍ବତୀ ଖ୍ୟାତ ।୧୫ ।
ମେଚକ ମୟୂରପୁଞ୍ଜ ଯେ ମେଚକ ଶ୍ୟାମଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଧ୍ୱାନ୍ତ ।
ମଣ୍ଡୁକ ବୋଲନ୍ତି ଭେକକୁ ମଣ୍ଡୁକ ବୋଲାଇ ପୁଣି ପର୍ବତ ।୧୬ ।
କାଳିକା ବୋଲାଇ ମେଘସମୂହ ଯେ କାଳିକା ଚଣ୍ଡିକା ଜାଣ ।
ଜନକ ବୋଲନ୍ତି ତାତକୁ ଜନକ ନୃପତିଭେଦରେ ଘେନ ।୧୭ ।
ପେଟକି ହୁଣ୍ଡିଲାଙ୍ଗୁଳ ଯେ ପେଟକ ବୋଲାଇ ବାୟୁସ ରାତି ।
ଉଲ୍ଲୁକ ବୋଲାଇ ଦିବାହ ଉଲ୍ଲୁକ ଭାରତଯୋଦ୍ଧାରେ ବର୍ଣ୍ଣି ।୧୮ ।
କୁପକ ବୋଲି କୁକୁଦରେ ତୈଳକୁ କୁପକ ଗୁଣବୃକ୍ଷକ ।
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ତାରକ ଦୈତ୍ୟଭେଦେ ପୁଣି ତାରକ ନାବିକ ।୧୯ ।
ତାରକ ନାମ ବହୁଇ କନୀନକା ତାରକା ତାରା ବୋଲାଇ ।
ଆଲୋକ ଶବ୍ଦ ଦେ୍ୟାତରେ ଲୋକନରେ ବନ୍ଦିଭାଷଣେ ବର୍ଣ୍ଣି ।୨୦ ।
ବାହୁକ ବୋଲାଇ କୁଞ୍ଜମ ବାହୁକ ହିଞ୍ଜୁ ଯେ ବାହୁକ ଦେଶ
ବର୍ଣ୍ଣକ ନେତ୍ରରୋଗନାଶ ଔଷଧି ବର୍ଣ୍ଣକ ପକ୍ଷି ବିଶେଷ ।୨୧ ।
କଳଙ୍କ ବୋଲି ଲାଞ୍ଜନକୁ କଳଙ୍କ ବୋଲି ଯେ ଅପବାଦକୁ ।
ସୁଚକ ଶବ୍ଦ ଶୁଭରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ସୁଚକ ବୋଲି ଖଳକୁ ।୨୨ ।

ପୃଥ୍ୱୀକ ଶବ୍ଦ ପୃଥିବୀରେ ଚିପିଟେ ପୃଥ୍ୱୀ ନୃପଭେଦେ ଜାଣ ।
ଖନକ ବୋଲାଇ ଇନ୍ଦୁର ଖନିକ ସିନ୍ଧିଚଉରରେ ପୁଣ । ୧୨୩ ।
ନାୟକ ବୋଲି ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ପୁରୁଷକୁ ଶାୟକ ଖଡ଼ଗ ଶର ।
ବଞ୍ଚକ ଶବ୍ଦ ଶୃଗାଳରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତେ ବଞ୍ଚକ ନାସ୍ତିକ ନର । ୧୨୪ ।
ଜମ୍ବୁକ ବୋଲି ଶୃଗାଳକୁ ନୀଚକୁ ଜମ୍ବୁକ ଜଳଇଶ୍ୱର ।
କଞ୍ଚୁକ ନାମ ସର୍ପ ଚର୍ମେ ଔଷଧେ କଞ୍ଚୁକ ବାର ବାଣର । ୧୨୫ ।
ଚକ୍ରକ ନାମ କୃଷକେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ଚକ୍ରକ ଯେ ମଦ୍ୟପାତ ।
କୀଚକ ବଂଶଭେଦେ ଅଛି କୀଚକ ବିରାଟଶାଳକ ଶତ । ୧୨୬ ।
କୁଳିକ ନାମ ନାଗଭେଦେ କୁଳିକ ଉତ୍ତମକୁଳରେ ଭଣି ।
ନରକ ନାମ ଭୃମିପୁତ୍ର ଦୈତ୍ୟରେ ନରକ ନିରଘ୍ନେ ଗଣି । ୧୨୭ ।
ତକ୍ଷକ ବୋଲାଇ ବର୍ଦ୍ଧକୀ ତକ୍ଷକ ଅଷ୍ଟକୁଳାନାଗେ ଘେନି ।
କଣ୍ଠକ ବୋଲାଇ କ୍ଷୁଦ୍ରଶତ୍ରୁ ରୋଗ କଣ୍ଠକ ଲଗ୍ନକୁ ଗଣି । ୧୨୮ ।
ଇକ୍ଷ୍ଠାକୁ ବୋଲାଇ କ୍ଷୁଦ୍ରଭୃମିକା ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶନରେଶ୍ୱର ।
ଆଚଙ୍କ ବୋଲାଇ ରୋଗସନ୍ତାପକୁ ଆଚଙ୍କ କାମୁକ କୁର । ୧୨୯ ।
ଚୌରିକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚୌରିକ ଚୌର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଚୌରିକ ବୋଲାଇ ଶ୍ଯାନ
କରକ ଦାଡ଼ିମ କମଣ୍ଡଳୁ ବାରି ନାରିକେଳଫଳ ଘେନ । ୧୩୦ ।
ଚୈତକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ଔଷଧିକି ବୃକ୍ଷଭେଦକୁ ବୋଲି ତିଳକ ।
ବୃହ ରୋମାଞ୍ଚ ହରିତାଳ ପ୍ରସ୍ତର କ୍ରମେ ବୋଲନ୍ତି ପୁଲକ । ୧୩୧ ।
ପୁଷ୍ପକ କୁବେରରଥ ନେତ୍ରରୋଗ ପୁଷ୍ପକ ରଥ କଙ୍କଣ ।
ପୁଷ୍ପକ ଶକଟ ପୁଷ୍ପକ କାଳିକା ପୁଷ୍ପକ ଯେ ରସାଞ୍ଜନ । ୧୩୨ ।
ବାଳିକା ବୋଲାଇ ପତ୍ରକାହାଳି ଯେ ବାଳିକା କର୍ଣ୍ଣଭୂଷଣ ।
ବାଳିକା ବୋଲନ୍ତି ବାଳାକୁ ବାଳିକା ବାଲୁକା ଏକାରେ ଘେନ । ୧୩୩ ।
ରସିକା ରତିବିଚକ୍ଷଣୀ ରମଣୀ ଇକ୍ଷୁଲତା ଗୁଡ଼ଫଳ ।
ରଞ୍ଜକ ଅମ୍ଳାନ ବନ୍ଧୁକ ଯେ ଅନୁରାଗୀ ସ୍ୱରଙ୍ଗଦୁକୁଳ । ୧୩୪ ।
ରୁଚକ ବୀଜପୁର ଦନ୍ତୀ କପୋତ ପୁତ୍ରିକା ପିତୁଳୀ ସୁତ ।
ଭ୍ରମକ ରୋଗ ବିଡ଼ଙ୍ଗ ହେମଧୂର୍ତ୍ତ ଜିମୁକେ ହୁଅଇ ଯୁକ୍ତ । ୧୩୫ ।

କନକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କନକ ଚମ୍ପା ଯେ କନକ ନାଗକେଶର ।
କନକ ପୁନାଗ କନକ ସୁନାରୀ ପୁଣି କନକ ଧୁସୁର ।୩୬ ।
ପ୍ରିୟକ ମୃଗ ପ୍ରିୟକ ଯେ କଦମ୍ବ ପ୍ରିୟକ ପ୍ରିୟକ୍ଷୁ ହୋଇ ।
ପ୍ରିୟକ ପ୍ରୀତି ଶାଳତରୁ ପ୍ରିୟକ ଚିତ୍ରଠାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ।୩୭ ।
କଟକ ସମୁଦ୍ର ଲବଣ ବଳୟ ଦ୍ଵିରଦଦତ୍ତମଣ୍ଡଳ ।
ସାନୁ ନିତମ୍ବ ରାଜଧାନୀ ଏତେକ କଟକଶବ୍ଦେ ମଞ୍ଜଳ ।୩୮ ।
କୌଶିକ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ର ନକୂଳ ପୁଣି ପେତକ ଗୁଗ୍ଘୁଳ ।
ବିଷବୈଦ୍ୟ ନାମ କୌଶିକ କୌଶିକୀ ନଦୀ ଚଣ୍ଡୀ ନାମ ଭୋଳ ।୩୯ ।
ମାଳିକା କହି ମାଳିକାକୁ ପୁତ୍ରୀକି ସପ୍ତଳା ନଦୀଭେଦକୁ ।
ଯମକ ବୋଲି ସଂଯମକୁ ଯମକୁ ପୁଣି ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାରକୁ ।୪୦ ।
ରୂପକ ବୋଲି ମୂର୍ତ୍ତିକି ନାଟକକୁ କାବ୍ୟାଳଙ୍କାରେ ରୂପକ ।
ମଲ୍ଲିକା ହଂସ ତୃଣଶୂନ୍ୟ ଗଣିକା ବେଶ୍ୟା ଯୁଧିକାକୁ ଲେଖ ।୪୧ ।
ପଦ୍ମକହିଁ ପଦ୍ମକାଷ୍ଠ ହସ୍ତୀମଦବିନ୍ଦୁ ଯେ ହୃଦପଦ୍ମକ ।
ପ୍ରତିଅଙ୍ଗ ପ୍ରତିକୂଳ ବିଲୋମ ଏ ତିନିଜି ବୋଲି ପ୍ରତୀକ ।୪୨ ।
ପଲ୍ୟଙ୍କ ବୋଲି ମଞ୍ଜୁ ପର୍ଯ୍ୟଙ୍କକୁ ପଲ୍ୟଙ୍କ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ୍ରିକା ।
କେତନ ସୌଭାଗ୍ୟ ନାଟକାଙ୍ଗ ଯେନି ତିନିଜି ବୋଲି ପତାକା ।୪୩ ।
ବଳାହକ ବୋଲି ଜରିକି ମେଘକୁ ଅଷ୍ଟକୁଳାନାଗେ ପୁଣି ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ଦ୍ଵୟ ଇନ୍ଦ୍ରାରି ଅସୁର ବଳାହକ ନାମ ଜାଣ ।୪୪ ।
କପର୍ଦ୍ଦକ ବୋଲେ ଧୂର୍ଜଟିଜଟାକୁ ବରାଟକେ ସର୍ବନର ।
ବିନାୟକ କହି ତୀର୍ଥ୍ୟ ସଜନକୁ ବିନାୟକ ଗଣେଶ୍ଵର ।୪୫ ।
ବରାଟକ କହି କପର୍ଦ୍ଦିକି ପୁଣି ବରାଟକ ବୀଜକୋଷ ।
ସରଟ ମୟୂର ଚରଣାୟୁଧକୁ କୃକବାକ ଝିଙ୍କଭାଷ ।୪୬ ।
ଯୁଧୀ ଅମଳାନଝିଷ୍ଠୀ କୁରୁଷ୍ଠକ ଶୋଣରେ ଯେ କୁରୁବକ ।
କୌଲେୟକ ଶ୍ଵାନକୁଳ କୁଳୀନ ଯେ ମଣିଭେଦେ ଗୋମେଦକ ।୪୭ ।
ଜୈବାତୁକ ବୋଲି ଚନ୍ଦ୍ରକ୍ଷୁ ତୃଣକୁ ଦୀର୍ଘାୟୁକୁ ସର୍ବମତେ ।
ଭୟାନକ ବ୍ୟାଘ୍ର ରାହୁ ଭୟଙ୍କର ଅଛି ନବରସଗତେ ।୪୮ ।

ମଣ୍ଡଳକ ବିମ୍ବ ବୃନ୍ଦାରକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମଣ୍ଡଳକ ଶୋଭା ସୁର ।
 ପୁଣ୍ଡରୀକ ନାମ ବହେ ପଦ୍ମ ବ୍ୟାଘ୍ର ଅନଳକୋଷ କୁଞ୍ଜର । ୪୯ ।
 ମାଣବକ ବୋଲି ତାଳକୁ ଇନ୍ଦୁକୁ ମାଣବକ ଅର୍ଦ୍ଧହାର ।
 ବୈତାଳିକ ବୋଲି ଶିଳ୍ପୀ ବେତାଳକୁ ବୈତାଳିକ ବୋଧକର । ୫୦ ।
 ବିଦୁଷକ ବୋଲି ଚାଟୁବଟୁକୁ ଯେ ପରନିନ୍ଦକକୁ କହି ।
 ଶାଳବୃକ ନାମ ଶୃଗାଳ କୁକୁର ବାନରେ ଶାଳକ କହି । ୫୧ ।
 କର୍ତ୍ତୃଣକ ବୋଲି ସ୍ଫୁଲିଙ୍ଗକୁ ଗନ୍ଧ ବ୍ୟବହାରିଣୀକି ଗଣେ ।
 ସୌଗନ୍ଧକ ବୋଲି କହ୍ନୁର ପଦ୍ମକୁ ଗନ୍ଧଦବ୍ୟରେ ପାଷାଣେ । ୫୨ ।
 ଆଛୁରିକ ନାମ ବହେ ବିହାୟସ କରଜଘାତେ ଯେ ସର୍ବେ ।
 ସୁବସନ୍ତ ବୋଲି ମାଧବୀଲତାକୁ ଆଦୁରି ମଦନୋତ୍ସବେ । ୫୩ ।

ଇତି କାନ୍ତ ।

ଗ ଶଦ୍ଦବର୍ତ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟେ ସୁଖେ ସ୍ଵର୍ଗେ ଆଦୁରି କ୍ଷିତି ଗଗନେ ।
 ଶଙ୍ଖ ସଂଖ୍ୟାରେ କପାଳଅଛି କମ୍ବୁ ନିଧି ଦୈତ୍ୟ ଅଭିଧାନେ । ୧ ।
 ଶିଖୀ ବୋଲନ୍ତି ଅଗ୍ନିକି ମୟୂରକୁ ନଖ କରରୁହ ଶକ୍ତି ।
 ନଖୀ ଗନ୍ଧଦ୍ରବ୍ୟ ନଖୀ ସିଂହ ଶ୍ଵାନ ନଖୀ ତପସ୍ଵୀ ବୋଲନ୍ତି । ୨ ।
 ଶାଖା ବୋଲି କହି ଦୁମଶାଖା ପକ୍ଷ ବାହୁକ ବେଦଭାଗକୁ ।
 ଶାଖା ବୋଲାଇ କାକପକ୍ଷୀ ଶିଖା ଯେ ଜାଳାକୁ କେକିପୁଞ୍ଜକୁ । ୩ ।
 ବୋଲନ୍ତି ଲେଖ ଦେବତାଙ୍କୁ ପଂକ୍ତିବି ମୁଖ ପ୍ରାରମ୍ଭେ ବଦନେ ।
 ବିମୁଖ କହି ଶୃଗାଳରେ ଇଶ୍ଵରେ ଗତିଭେଦନେ ନର୍ତ୍ତନେ । ୪ ।
 ବିଶିଖ ବୋଲି ଶରକୁ ଅମରକୁ ବିଶାଖା ଗୋପୀ ନକ୍ଷତ୍ର ।
 ବୈଶାଖ ମହାନଦଣ୍ଡ ଯେ ବୈଶାଖ ମାସଭେଦେ ହୋଏ ଯୁକ୍ତ । ୫ ।
 ବିଶାଖା ବୋଲାଇ ତର୍କିକୁ ପୁଣି ଯେ ବିଶାଖା ଯେ ମହାସେନ ।
 ସୁମୁଖ ବୋଲି ଯେ ଗରୁଡକୁ କହି ନାଗ ପ୍ରଭେଦରେ ଯେନ । ୬ ।
 ଅଗ୍ନିମୁଖ ବୋଲି ଦେବତା ବିପ୍ରଙ୍କୁ ଅଗ୍ନିମୁଖ ଭଲ୍ଲୀତକ ।
 ଶିଳୀମୁଖ ବୋଲି ଭ୍ରମରକୁ ଶିଳୀମୁଖ ବୋଲାଏ ଶାୟକ । ୭ ।

ଇନ୍ଦୁଲେଖା ବୋଲି ଶଶିକଳାକୁ ଯେ ସୋମଲତାକୁ ଆହୁରି ।
ସର୍ବତୋମୁଖ ବୋଲାନ୍ତି ମହାଦେବ କ୍ଷେତ୍ରଞ୍ଜ ଆକାଶ ବାରି ।୮ ।

ଇତିଶାନ୍ତ ।

ଗୋ ବୋଲି ଜଳକୁ ନେତ୍ର ପୃଥିବୀକି ନାରାଚକୁ ସୁରଭୀକି ।
ନାଗ ବୋଲନ୍ତି ପର୍ବତକୁ ବୃଷକୁ ଆଗ ବୋଲି ଏ ଦୁହିଙ୍କି ।୧ ।
ଅଙ୍ଗ ବୋଲନ୍ତି ଶରୀରକୁ ଦେଶକୁ ଖଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡକ କୃପାଣ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହ ଦେବ ନାରାଚ ବିଦୁଙ୍ଗ ଖଗ ବୋଲି ଏତେ ଜାଣ ।୨ ।
ପୁଗ ବୋଲି ଯେ କ୍ରମୁକକୁ ବୃନ୍ଦକୁ ତ୍ୟାଗ ଯେ ଦାନ ବର୍ଜନ ।
ତୁଙ୍ଗ ବୋଲନ୍ତି ପୁଂନାଗକୁ ଉଚ୍ଚକୁ ଇଙ୍ଗ ଯେ ଅଭୁତ ଜ୍ଞାନ ।୩ ।
ଭଗ ବୋଲନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗକୁ ମହାତ୍ୟକୁ କୀର୍ତ୍ତିକି ଯୋନିକି ପୁଣ ।
ଭଗ ବୋଲନ୍ତି ସଙ୍ଗତିକି ବୀର୍ଯ୍ୟକୁ ଭଗ ସୌଭାଗ୍ୟ ନିର୍ବାଣ ।୪ ।
ଭଙ୍ଗ ବୋଲାଇ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଲହରୀ ରୋଗଭେଦେ ଅଛି ଭଙ୍ଗ ।
ନୃତ୍ୟ ସମର ଲୋହିତବର୍ଣ୍ଣ ଧାତୁଭେଦକୁ କହନ୍ତି ରଙ୍ଗ ।୫ ।
ରାଗ ଅନରାଗ ଲୋହିତବର୍ଣ୍ଣ ଯେ କେଦାର ଆଦିକି କହି ।
ଭୋଗ ଶବଦ ସୁଖଧନୁ ଶରୀର ଫଣାଠାରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ।୬ ।
ଭୃଗୁ ନାମରେ ଯେ ମୁନିଏ ଅଛନ୍ତି ଭୃଗୁ ଶୁକ୍ର ସାନୁମାନ ।
ମୃଗ ବୋଲି ପଶୁ କୁରଙ୍ଗ ନକ୍ଷତ୍ର କବିଭେଦେ ପୁଣି ଯେନ ।୭ ।
ଲିଙ୍ଗ ଆତ୍ମାଭେଦେ ବ୍ୟାକରଣେ କହି ଶମ୍ଭୁ ଶେଫରିହ୍ନେ ବର୍ଣ୍ଣି ।
ଶୃଙ୍ଗୀ ଗୋମୃଗାଦି ପର୍ବତ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୀନ ଔଷଧି ବୋଲନ୍ତି ।୮ ।
ଯୁଗ ସତ୍ୟାଦି ରଥ ଅଙ୍ଗେ କହନ୍ତି ଯୁଗଳ ବୋଲାଇ ଯୁଗ ।
ଉଗ୍ର ବୋଲି କହି ଶିବଙ୍କୁ ଭୟକ ଗାଥା ଯୁଥ ବେନି ବର୍ଗ ।୯ ।
ବଙ୍ଗ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ମାରଣେ ପ୍ରଦେଶେ କାର୍ଯ୍ୟସେ ବାର୍ତ୍ତାକୀବୃକ୍ଷେ ।
ଫଲ୍ଗୁ ଉପୁଳ ସୁନ୍ଦର ଫଲ୍ଗୁ ସାର ନଦୀକି ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।୧୦ ।
ନାଚ ବୋଲନ୍ତି ଯେ କୁରୁକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ନାଗମାତଙ୍ଗ ଭରଗ ।
ଶୃଙ୍ଗ କହି ଭୃଗୁତ୍ୱ ଶିଖରକୁ ଚିହିଁ ବିଷାଣ ଯେ ଶୃଙ୍ଗ ।୧୧ ।

ଆଭୋଗ ବୋଲନ୍ତି ବରୁଣଛତ୍ରକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପୁଣି ଆଭୋଗ ।
 ଆଶୁଗ କାଣ୍ଡ ପବନ ଉଚ୍ଛନ୍ନତା କ୍ରମୁକ ଫଳ ଉଦେଗ ।୧୨ ।
 କଳିଙ୍ଗଭୂମିକର୍କାରୁ ଯେ ଧୁମ୍ୟାଟ କୃତଜ ପ୍ରତି କରଜ ।
 କଳିଙ୍ଗ ବୋଲି ନଦୀ ଦେଶ କଳିଙ୍ଗ ଭୂଜଙ୍ଗମ ମଉଗଜ ।୧୩ ।
 ପରାଗ ବୋଲାଇ ପୁଷ୍କରାଗ ପୁଷ୍କରେଣୁ ଧୂଳି ଗନ୍ଧ ସାର ।
 ବରାଙ୍ଗ ବୋଲାଇ ଭଗ ଗୁଦ ଗୁଡ଼ତ୍ସକ ଯେ କୁଞ୍ଚର ଶିର ।୧୪ ।
 ପନ୍ନଗ ଅହି ଔଷଧିଭେଦେ ଅଛି ଶତ୍ରୁଗରେ ଭଗ ଭୂଜଙ୍ଗ ।
 ପତ୍ରାଙ୍ଗ ରକ୍ତଚନ୍ଦନ ନଦୀଭେଦ ସୁପତ ଗଜ ମାତଙ୍ଗ ।୧୫ ।
 ରଥାଙ୍ଗ ବୋଲନ୍ତି ଚକ୍ର ଚକ୍ରବାକ ମୃଦଙ୍ଗ ମୂରଜ ଘୋଷ ।
 ପୁରଗ ମର୍କଟ ମଣ୍ଡୁକ ସାରଥୀ ନାବିକ ଦିବସଇଶ ।୧୬ ।
 ପୁନ୍ନାଗ ବୋଲନ୍ତି ସବେଶେ ତାରାଲେ ପାଣ୍ଡୁ ନାଗେ ଜାତିଫଳେ ।
 ପୁନ୍ନାଗ ଦେବବଲ୍ଲଭତରୁ ନରଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାମ ସବୁକାଳେ ।୧୭ ।
 ପତଙ୍ଗ ବୋଲନ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପକ୍ଷିଙ୍କି ଶଲଭକୁ ବୁଧଜନ ।
 ସର୍ବଗ ଶଙ୍ଖର ସଲିଳ ସଂଭୋଗ ଭୋଗ ପୁଣି ନିଧୁବନ ।୧୮ ।
 ପଦ୍ମ ମୃଗ ଶଙ୍ଖ ରଜନୀ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଧନୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚାତକ ।
 ହଂସ ମନ୍ଥୁକୁ ଘେନିଶ ଶାରଙ୍ଗ ନାମ କହନ୍ତି ଏତେକ ।୧୯ ।
 ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ ବିଦୁମ ମଙ୍ଗଳ କାମୀ ଯେ ହେମାଙ୍ଗ ଗରୁଡ ବିଧି ।
 ଉପରାଗ ଶବ ଗ୍ରହଗ୍ରହେ ଗ୍ରହକଲ୍ଲୋଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏ ସିଦ୍ଧି ।୨୦ ।
 ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ ବୋଲି ବୈଧବ୍ୟଜନରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ନୃପନାଶକୁ ।
 କଥାପ୍ରସଙ୍ଗ ବୋଲନ୍ତି ବିଷବୈଦ୍ୟ ଆଦୁରି ଯେ ବାଳିଶକୁ ।୨୧ ।

ଇତି ଗାନ୍ଧ ।

ଅଘ ବୋଲି କଂସମଲ୍ଲକୁ ପାପକୁ ଅର୍ଘ୍ୟ ପୂଜାବିଧି ମୂଲ୍ୟ ।
 ବ୍ୟାଘ୍ର ବୋଲନ୍ତି ଶାର୍ଦୂଳକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ଘେନ ବୃନ୍ଦଦେବ ବଳ ।୧ ।
 ମୂଢ଼ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଦେହଜାନିଳକୁ ମୂଢ଼ ଅଗ୍ନି ଅସ୍ତ୍ର ନାମ ।
 ଶାଘ୍ର ବୋଲି କୃଷ୍ଣାଗୁରୁକୁ ବେଗ କୁ ଔଷଧିଭେଦେ ଜାଣିମ ।୨ ।

ଅନନ୍ଦ ବୋଲି ନିଷ୍ଠାସକ୍ତ ଶୋଭାକୁ ପ୍ରତିଦି ପ୍ରସାଦ ବୋଧ ।
ମହାମୂଲ୍ୟରେ ନାୟକଠାରେ ଦିଏ ମହାର୍ଘ ଶବ୍ଦ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।୩ ।
ପରିଦ ଅଛି ଶସ୍ତ୍ରରେ ଯୋଗଭେଦେ ପରିଦ କାଚକଲଣ
ନିଦାୟ ବୋଲନ୍ତି ଗ୍ରୀଷ୍ମସମୟକୁ ସ୍ଵେଦେଜଳଠାରେ ଭାଷ ।୪ ।

ଇତି ଯାନ୍ତ ।

କଟି ବୋଲି ଗୁରୁ ପୁତ୍ରକୁ ଦେଶକୁ କାଚ ନେତ୍ରରୋଗ ମଣି ।
କ୍ରୌଞ୍ଚ ବୋଲି ଦ୍ଵୀପ ପର୍ବତ ବିହର ବିଶେଷକୁ ଲୋକେ ଗଣି ।୧ ।
କୃତ ଭୂଉରଜ କଠିନ କୈତବ ଚର୍ଚ୍ଚା ଯେ ଚିନ୍ତା ପୂଜନ ।
କାଞ୍ଚୀ ବୋଲି ପୁର ମେଖଳାଦାମକ ବୋଲନ୍ତି ସୁବୁଦ୍ଧି ଜନ ।୨ ।
ତ୍ଵଚ ଚର୍ମ ଗୁଡ଼ତ୍ଵକକୁ ବୋଲନ୍ତି ନୀଚ ବାମନ ପାମର ।
ରୁଚି ଦୀପ୍ତି ଶୋଭା କାନ୍ତି ଅଭିଳାଷବିତ ବଣୀ ବୃଷ୍ଣ କୀର ।୩ ।
ବୀଚି ବୋଲନ୍ତି ସୁଲ୍ଲକୁ ଚରଙ୍ଗକୁ ମୋଚା ଶାଳୁଳୀ କଦଳୀ ।
ଶୁଚି ଗ୍ରୀଷମକୁ ପବିତ୍ରକୁ ଶୁଚି ଅଗ୍ନିକି ଶୁକ୍ଳକୁ ଛଳି ।୪ ।
ଶୁଚି ବୋଲି ପର୍ବତେକ ରାକ୍ଷସେକ ଶୁଚି ବନ୍ଧୁକୁ କହନ୍ତି
ଶୁଚି ନାମ ବହେ ଶୃଙ୍ଗୀର ଆଷାଢ଼ ଶୁଚି କ୍ଷୁଦ୍ରାୟୁଧେ ବର୍ତ୍ତ୍ତି ।୫ ।
କାଶୀଚୀ ବୋଲନ୍ତି ପୁଷ୍କବତୀଲତା ଗୁଞ୍ଜ ସଙ୍କଟ ସହିତେ ।
କବଚ ବୋଲି ସେହୁକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକୁ ମଦ୍ୟଭାଣ୍ଡକୁ ଯୁଗତେ ।୬ ।
ପ୍ରପଞ୍ଚ ବୋଲି ଚୋରକୁ ବିସ୍ତାରକୁ ନମୁଚି ଅସୁର ସାର ।
ମରୀଚି କିରଣ ସପ୍ତରଷି ଜାଣ ବିପଞ୍ଚୀ ବୀଣା ବିହାର ।୭ ।
ମାରାଚ କଙ୍କୋଳ ଯାଜକ ଦ୍ଵିଜ ଯେ ମାୟକୁରଙ୍ଗ ଅସୁର ।
ସଂକୋଚ ବୋଲି ଯେ ବନ୍ଧ କୁଞ୍ଜୁମକୁ ବିରଞ୍ଚି ବିଧି ଗ୍ରୀଧର ।୮ ।

ଇତି ଚାନ୍ତ ।

ସୂକ୍ଷ୍ମ ବୋଲି ଫୁଟିକକୁ ଭଲୁକକୁ ଗୁଞ୍ଜ ଯେ ପ୍ରବକ ହାର ।
ସୁକ୍ଷ୍ମନିର୍ମଳ ଅଭିମୁଖ ମେଞ୍ଜ ଯେ ଅପଭାଷଣ ପାମର ।୧ ।

ଇତିହାସ ।

ଜ୍ୟା ବୋଲନ୍ତି ସରସ୍ୱତୀଙ୍କି ନଭକୁ ପିଶାଚକୁ ଗଗନକୁ ।

ଜ୍ୟା ବୋଲି ପୃଥ୍ୱୀକି ଜ୍ୟା ବୋଲି ଗୁଣକୁ ଜନେ ଆଶିମ ମନକୁ ।୧ ।

ଅଜ ବୋଲନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ବିଧାତା ଛାର ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶ ନୃପ ।

ରାଜା ନୃପତି ଚନ୍ଦ୍ରକୁ କହି ରାଜା କ୍ଷତ୍ରିୟ ଯକ୍ଷକଳାପ ।୨ ।

ବଜ୍ର ବୋଲି ହୀରା କୁଳିଶ କୁଜ ଯେ ମଙ୍ଗଳ ନାରକାସୁର ।

ବାଜୀ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଅଶ୍ୱକୁ ପକ୍ଷିଙ୍କି ବାଜି ବୋଲାଇ ଯେ ଶର ।୩ ।

ଉର୍ଜ ବୋଲି କାର୍ତ୍ତିକକୁ କାନ୍ତି ଉତ୍ସାହକୁ ବଳ ପ୍ରାଣ ବେନି ।

କଞ୍ଚା ବୋଲି ଯେ ବିରଞ୍ଚି କୁନ୍ତଳକୁ ସୁଧାକୁ ପଦ୍ମକୁ ଯେନି ।୪ ।

କୁଞ୍ଚା ବୋଲନ୍ତି ନିକୁଞ୍ଚାକୁ ହନୁକୁ କୁଞ୍ଚାବୋଲି ହସ୍ତିରହେ ।

ବ୍ରଜ ବୋଲନ୍ତି ବଲ୍ଲଭ ବୃନ୍ଦକୁ ଯେ କୁବଜ ଲୁଗ୍ନ ବୃକ୍ଷଭେଦେ ।୫ ।

ଦ୍ୱିଜ ବୋଲନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରି ବୈଶ୍ୟ ଦ୍ୱିଜ ବିହଙ୍ଗ ରଦନ ।

ଧୂଜ ବୋଲାଇ ଯେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକ ପତାକା ଖଟ୍ୱାଙ୍ଗ ଚିହ୍ନ ମୋହନ ।୬ ।

ରଜ ଶବ୍ଦ ରେଣୁ ରାଗ ଶାନ୍ତି ବ୍ରଜ ଗୁଣାନ୍ତରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ।

ରଞ୍ଜୁ ବୋଲି ବେଶ ଦାମେ ପ୍ରଜା ବୋଲି ଲୋକ ସନ୍ତାନକୁ କହି ।୭ ।

ବୀଜ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ହେତୁକୁ ବୀର୍ଯ୍ୟକୁ ବୀଜ ଅଙ୍କର କାରଣ ।

ସୂଜ ବିଧି ରୁଦ୍ର ସୂଜ ବୋଲି ସ୍ୱେଦ ଶୋଣିତ ପୁତ୍ରକୁ ଜାଣ ।୮ ।

ବାଜ ଅଛି ପକ୍ଷିଭେଦେ ବାଜ ବୋଲି ପକ୍ଷିନିଃସ୍ୱନ ବେଗକୁ ।

ଖଞ୍ଚା ପଞ୍ଚ ଭାଣ୍ଡ ଗିରି ଖଞ୍ଚା ବୋଲି ଛନ୍ଦ କୁଚିଳ ଅଙ୍କକୁ ।୯ ।

ଅଶ୍ୱଜ ବୋଲି ମୃଗମଦେ ସରଚେ ଭୁଜଙ୍ଗମେ ଖଗେ ଝସେ ।

ଅଜଙ୍ଗ ବୋଲି ରୂପରେ ପଞ୍ଚଶରେ ପୁତ୍ରଠାରେ ପୁଣି କେଶେ ।୧୦ ।

ପଦ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ର ଶଙ୍ଖ ବ୍ରଜହିଁ ଜଳ ଏ ପାଞ୍ଚ ବୋଲନ୍ତି ଅମୃତ ।
ଦେଶବିଶେଷ ଶଙ୍ଖ ହସ୍ତି ଭେଦରେ ବୋଲନ୍ତା ଅଛି କାମୋଜ ।୧୧ ।
କାମୋଜ ବୋଲି ନାଗରଞ୍ଜପାଦପେ ସୋମବଲ୍ଲେ ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ।
ବୋଲି କରଜ କରଞ୍ଜକୁ ନଖକୁ ବାହୁଜ ଷ୍ଟ୍ରୀପ୍ତେ କରେ ।୧୨ ।
ପରଞ୍ଜ ଶବ୍ଦ ତୈଳପନ୍ଥେ ଛୁରିକାଫଳେ ଫେନିଲେ କହନ୍ତି ।
ଗିରଜା ବୋଲି ପାର୍ବତୀ ମାତୁଳଙ୍ଗେ ହିମଜା କାନ୍ତି ପାର୍ବତୀ ।୧୩ ।
କାଶ୍ମୀରଜ ନାମ ବହୁଇ କୁଞ୍ଜୁମ କୁଷ୍ଠ ଅତିବିଷାବୃଷେ ।
ଜୟନ୍ୟକ ବୋଲି କନିଷ୍ଠେ କୁଷ୍ଠୁଳେ ଅହି ଉଦକେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।୧୪ ।
ଯମ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବୁଧ ଏ ତିନିହେଁ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଧର୍ମରାଜ ।
ଭୃଙ୍ଗରାଜ ବୋଲି ମାର୍କବ ଭ୍ରମର ପକ୍ଷି ବିଶେଷରେ ହେଜ ।୧୫ ।
ବୋଲାଇ ଯକ୍ଷରାଜ ଧନପତି ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ କନକ ବନ୍ଧନ ।
ଭରଦ୍ଵାଜ ବୋଲି ମୁନିଏ ଅଛନ୍ତି ବ୍ୟାଘ୍ରାଟ ବିହଙ୍ଗ ପୁନଃ ।୧୬ ।
ରାଜରାଜ ସୁଧାକିରଣ କୁବେର ରାଜରାଜ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
କ୍ଷୀରାବ୍ୟୁଜ ସିନ୍ଧୁଲବଣ ମୁକୁତା କ୍ଷୀରାବ୍ୟୁଜ ନିଶାପତି ।୧୭ ।

ଇତି ଜାନ୍ତ ।

ଝଂଝା ବୋଲି କହି ଧ୍ଵନିବିଶେଷକୁ ପୁଣି ପବନଭେଦକୁ ।
ଅମୃତକଣବର୍ଷଣଠାରେ ଦେଇ ପୁଣି ଝଂଝା ଶବଦକୁ ।୧ ।

ଇତି ଝାନ୍ତ ।

ଆଞ୍ଜା ବୋଲି ଅବଧାନକୁ ସନ୍ଦେଶେ ବିଭୂତିକି ପ୍ରୟୋଜନେ ।
ସଂଜା ବୋଲନ୍ତି ନାମକୁ ଗାୟତ୍ରୀକି ରବିପତ୍ଵୀକି ଚେତନେ ।୧ ।
ଅଞ୍ଜ ବୋଲି ଜଡ଼ ମୂର୍ଖକୁ ରାଞ୍ଜା ଯେ ରାଜପତ୍ଵୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଭାର୍ଯ୍ୟା ।
କୃତଞ୍ଜ କୁକୁର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସର୍ବଞ୍ଜ ଶିବ ବୁଧ କର ହେଜା ।୨ ।

ଇତି ଞାତ ।

ଇଷ୍ଟ ବୋଲନ୍ତି ପୁଜିତକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ଇଷ୍ଟ ଯାଗ ଅଭିଳାଷ ।
 କଟା ଗଜଗଣ୍ଡ ଶ୍ରେଣୀ କରୁରସ ଲତାଭେଦ ଗ୍ରାମ୍ୟଭାଷ ।୧ ।
 କୁଟ କପଟ ଗିରିଶୃଙ୍ଗ ବୋଲାଇ କୁଟୀ ସୁରାଘଟ ବାସ ।
 କୋଟୀ ଅଛି ଧନୁଅଗ୍ରରେ ସଂଖ୍ୟାରେ ରକ୍ଷିତ୍ସେ ଜଟାଭାଷ ।୨ ।
 ଚାଟୁ ବୋଲନ୍ତି ଚାପକୁ ଉଦରକୁ ବୀରମାନଙ୍କ ଆସନେ ।
 ପଟ ବୋଲି ଯେ ପିଆଳପପ୍ରାଦକୁ ଚିତ୍ରପଟକୁ ବସନେ ।୩ ।
 ଘଟ ଶରୀର କୁମ୍ଭ ଘଟ ବୋଲନ୍ତି ଲଗ୍ନକର ମୂଳ ବେନି ।
 ଦୃଷ୍ଟା ବୋଲି ଦେବଶିଳ୍ପି ତୀକ୍ଷ୍ଣକୁ ଆଦିତ୍ୟକୁ ପୁଣ ଘେନି ।୪ ।
 ପଟୁ ବୋଲି ନୀରୋଗକୁ ଚତୁରକୁ ପଟୋଳକୁ ଲବଣକୁ ।
 ପଟୁ ବୋଲି କମ୍ବଳକୁ ଚିକ୍ଳଣକୁ ଦେବଗଣ ପାଷାଣକୁ ।୫ ।
 ଯଷ୍ଟି ବୋଲନ୍ତି ଭୁଜକୁ ଲାଗୁଡ଼କୁ ପୁଣି ଯଷ୍ଟି ଶସ୍ତ୍ରହାର ।
 ବିଟ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଶିଖରୀ ଲବଣ ଶିତ୍ତ ମକ୍ଷିକ ଖଦିର ।୬ ।
 ହୃଷ୍ଟ ରୋମାଞ୍ଚିତ ବିସ୍ମିତ ହରଷ ହୁଟ ଯେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବ୍ୟକ୍ତ ।
 ମୁକ୍ତିନିଃସୂତ ପାଦଝୋଟ କକଟୀଠାରେ ହୁଟ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟକ୍ତ ।୭ ।
 ସୃଷ୍ଟି ବୋଲି ନିର୍ମିତକୁ ସ୍ୱଭାବକୁ ସଟା ଯେ ଜଟା କେଶର ।
 ରକ୍ଷି ବୋଲି କୃପାଣକୁ ଅଶୁଭକୁ ନଟାବସ୍ତ୍ର ବୈଶ୍ୱାନର ।୮ ।
 ଦୃଷ୍ଟି ବୋଲନ୍ତି ଲୋଚନକୁ ବୃକ୍ଷକୁ ଦୃଷ୍ଟି ବୋଲନ୍ତି ଦର୍ଶନେ ।
 ଦୃଷ୍ଟି ବୋଲନ୍ତି ବରାହ ଘଷଣକୁ ତୀରେ କ୍ଷେତ୍ରେ ଘଟେ ଘନେ ।୯ ।
 ଅବଟ ବୋଲନ୍ତି କୁହରକୁ ପୁଣି ଗର୍ଭ କୁପରେ ଅଖିଳେ ।
 କର୍କଟ ବୋଲି ରାଶି ପକ୍ଷିଭେଦରେ କୁଳୀର ଶାଳ୍ମଳୀଫଳେ ।୧୦ ।
 ଅରିଷ୍ଟ ବୋଲାଇ ଲସୁନ ଫେନିଲ କାକ କଙ୍କ ଷଣ୍ଢାସୁର ।
 କୁଞ୍ଜଟ ନିଷାଦ ତାମ୍ରରୁଡ଼ ତୃଣ ଉଲ୍ଲା ଯେ ଶୁଦ୍ରକୁମର ।୧୧ ।
 କରଟ ରାଜଗଣ୍ଡ ଯେ ନିନ୍ଦ୍ୟଜୀବ କୁସୁମୁ ଯେ ବାଦ୍ୟଭେଦ ।
 ଧୀରାଟ ଚାତକ ତୁରଙ୍ଗ ଚକ୍ରାଟ ଧ୍ରୁବ ପୁଣି ବିଷବୈଦ୍ୟ ।୧୨ ।
 ତ୍ରିକୁଟ ବୋଲନ୍ତି ସିନ୍ଧୁଲବଣକୁ ତ୍ରିକୁଟ ପର୍ବତାନ୍ତରେ ।
 ତ୍ରିକୁଟ ଶବ୍ଦ ବ୍ରତତୀ ସୁଷ୍ଣୋକାରେ ତ୍ରିବୃତାରେ ମଲ୍ଲିକାରେ ।୧୩ ।

କର୍ଣ୍ଣାଟ ନାମ ଗାୟକ ଚିତ୍ରକର ମର୍କଟ ଲତା ବାନର ।
ଶୈଳାଟ ବୋଲନ୍ତି ଦେବବଳ ସିଂହ ଶୁକ୍କକାର ଯେ ଆବର । ୧୪ ।
ପତିତଦ୍ରାହୁଣୀପୁତ୍ର ଯେ କାମୁକ ଦାସୀ ତିନି କୁଣ୍ଡଳିଟ ।
ପ୍ରିୟ ବିଭ୍ରମକୁ ବେଶ୍ୟାକୁ ସମସ୍ତେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ କାମକୁଟ । ୧୫ ।
ପରପୁଷ୍ପ ପରଭୃତ ବାରନାରୀ ଶିପିବିଷ୍ଣୁ ଖଳ ଶବ ।
ଦର୍ଶନ ଦୃଷ୍ଟ ବୋଲାଇ ଯେ ନିଶ୍ୱାସ ଆହୁରି ଅଧରୁମ୍ । ୧୬ ।

ଇତି ଟାଣ୍ଡ ।

କଣ୍ଠ ବୋଲନ୍ତି ଗଳକୁ ସୁସ୍ୱରକୁ କଣ୍ଠ ଯେ କର୍ମଣ୍ୟ ମୁଖୀ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ବୋଲିକରି ଶ୍ରେଷ୍ଠେ ଅତିବୃଦ୍ଧେ ମାସାନ୍ତରେ ପୁଣି ଲେଖି ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ବୋଲାଇ ପତ୍ନୀ ଏକ ନକ୍ଷତ୍ର ଷଷ୍ଠୀ ତିଥି ବାତ୍ୟାୟିନୀ ।
ଦାରୁହରିଦ୍ରାକୁ ମାନ ପ୍ରକର୍ଷକୁ କାଳେ ଦିଗେ କାଷ୍ଠା ଘେନି । ୨ ।
ଶଠ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପୁରୁଷ ଧୂର୍ଜ୍ଜ ଧୂସର ସହିତେ ।
କଣ୍ଠ ବାମନକୁ ଆୟୁଧ ଗୋଷ୍ଠି ଯେ ସଭା ସଂଳାପ ଯୁଗତେ । ୩ ।
କମଠ କଛପ ଭାଣ୍ଡଭେଦେ ଅଛି କର୍ମଠ ଶିଙ୍ଖ ରୁଚୁକ ।
ବରିଷ୍ଠ ମରିଚ ତାମ୍ରକୁ ବୋଲନ୍ତି ବୈକୁଣ୍ଠ କୃଷ୍ଣ ଯେ ଶକ୍ର । ୪ ।
ଜରଠ କର୍କଶ ପାଣ୍ଡୁରେ କହନ୍ତି ଧୂବକୁ କହନ୍ତି ପୁଣି ।
କଳଧୁନି ହଂସେ ପାରାବତେ ପିକେ କଳକଣ୍ଠ ବୋଲି ଗଣି । ୫ ।
ଚଟକ ମୟୂର ଖଞ୍ଜନ ମହେଶ ଦାତୁ୍ୟହ ଯେ କାଳକଣ୍ଠ ।
ଜମ୍ବୀର କପିତ୍ଥ ନାରଙ୍ଗ ତୁରଞ୍ଜି ଏ ଚାରିହେଁ ଦନ୍ତଶଠ । ୬ ।
କାଳପୃଷ୍ଠ କହି କଙ୍କବିହଙ୍ଗକୁ ପୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ଶରାସନେ ।
ପୂତକଣ୍ଠ ବୋଲି ବିପ୍ର କପୋତକୁ ପୁଣି ପ୍ରକାଶ ଖଞ୍ଜନେ । ୭ ।
ହାରକଣ୍ଠ କହି ହାରଯୁକ୍ତ ବଳେ ହରିକଣ୍ଠ ବନପ୍ରିୟେ ।
ପୁତିକାଷ୍ଠ ବୋଲି ସରଳତରୁକୁ ଦେବାଦାରୁବୃକ୍ଷେ କହେ । ୮ ।

ଇତି ଠାଣ୍ଡ ।

କାଣ୍ଡ ତରୁସ୍କନ୍ଧ ଦଣ୍ଡ ସ୍ତମ୍ଭ ଦୁୟୁଭେଦ ଭାଗ ଶର ନୀର ।
କୁଣ୍ଡ ଆଜ୍ଞାନୟ ଦେବଜଳାଶୟ ଜାରଜାତକ କୁମର । ୧ ।
କୁଣ୍ଡୀ ନଗ୍ର କମଣ୍ଡଳୁ ଯେ ବୋଲାଇ ସ୍ଵେତ ନା ଧ୍ୱନିବିଶେଷ ।
ଖେଡ଼ା କୁଟିଳ ଲୋହିତବର୍ଣ୍ଣ ବିଷ ଶଳାକା ଯେ ସିଂହଘୋଷ । ୨ ।
କ୍ରୋଡ଼ ଗିରିକ୍ରୋଟ ପାଦପ ଅବଟ କ୍ରୋଡ଼ ଉତ୍ସଙ୍ଗ ବରାହେ ।
ଖଣ୍ଡ ବୋଲି ଇକ୍ଷୁବିକାରେ ସକଳେ ମଣ ଦୋଷେ ପୁଣି କହେ । ୩ ।
ଗଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡକ ଗ୍ରହ ଯୋଗ ପ୍ରଭେଦ କପୋଳ ଦୁୟୁ ଭୂଷଣ
ଜଳନିମ୍ନସ୍ଥାନ ଚିହ୍ନକୁ ପୁଣ ଯେ ଗଣ୍ଡ ବୋଲି କରି ଜାଣ । ୪ ।
ଗୁଡ଼ ଗୋଳକ ମଉଗଜ ସନୁହ ଗୁଡ଼ ଯେ ଇକ୍ଷୁବିକାର ।
ଗଡ଼ ମୀନ ଦୁର୍ଗ ଗଣ୍ଡାନାଭି ବୃଷ୍ଟ ପାମର ଜାତିଭେଦର । ୫ ।
ଚଣ୍ଡ ଚିତ୍ରିତୀ ତୀକ୍ଷଣ ଦୈତ୍ୟଭେଦେ ଚଣ୍ଡ ଯମ ପରିଜନେ ।
ଦଣ୍ଡ ଲଗୁଡ଼ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ବ୍ୟୁତ୍ତ ଭେଦ କାଳ ମଥନ ଯେ ସୈନ୍ୟେ । ୬ ।
ଚଣ୍ଡୀ କାତ୍ୟାୟନୀ କୋପବତୀକାରୀ ପାଣ୍ଡୁ ନୃପ ରୋଗଭେଦ ।
ଷଣ୍ଡ କ୍ଳୀବ ଧୀର ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗେ ପାତ୍ରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତଇ ଭାଣ୍ଡପଦ । ୭ ।
ମୁଣ୍ଡ ରାହୁଗ୍ରହ ମୂର୍ଦ୍ଧନୀ ମୁଣ୍ଡିତ ମୁଣ୍ଡ ଅଛି ଦୈତ୍ୟାନ୍ତରେ ।
ଷଣ୍ଡ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ପଦ୍ମସମୁଦକୁ ଷଣ୍ଡ ଶବ୍ଦ ଗୋପତିରେ । ୮ ।
ବ୍ୟାଡ଼ ହିଂସ୍ରପଶୁ ସର୍ପ ପଣ୍ଡତା ଯେ ବିଧବା ମୁଷିକପର୍ଣ୍ଣୀ ।
ବଡ଼ ନିବିଡ଼ ଦେହମାତ୍ର ସିଦ୍ଧକ ପିଣ୍ଡ ବୋଲି କରି ଘେନି । ୯ ।
କୁଷ୍ମାଣ୍ଡ ମାୟା ସ୍ତ୍ରୀ କର୍କାରୁ କୋଦଣ୍ଡ ଚାପ ଭୃତୁଷଣ ସତ ।
ଦାନ୍ତ ଦେଶଭେଦ ମୁଖ ଯେ ଗାରଡ଼ ବିଷ ମନ୍ତ୍ର ମରକତ । ୧୦ ।
ଚିତ୍ରିତୀ ତ୍ରିମ୍ବ ଚିଞ୍ଚାବୃକ୍ଷ ନିର୍ଗୁଣ୍ଡୀ ସେଫାଳିକା ସିନ୍ଧୁବାର ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବୋଲି ଦୁର୍ବାହ ପ୍ରତାପକୁ ପୁଣି ଶ୍ଵେତକରବୀର । ୧୧ ।
ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ କ୍ରୋଡ଼ ଆଦିତ୍ୟ ଭୂଜଙ୍ଗ ଯେ ମାର୍ଗ ଗୋମୟ ମଣ୍ଡଳ ।
ବରଣ୍ଡ ଶସ୍ତ୍ର ଶାରିକା ମୂଳଶାଖା ଅସ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଭାଳ । ୧୨ ।

ଚକ୍ରବାଡ଼ ବୋଲି କମଣ୍ଡଳୁ ଚକ୍ରବାଡ଼ ଲୋକାଲୋକ ଗିରି ।
ଦେବତାଡ଼ ବୋଲି ରାହୁ ଦୁତାଶନେ ଦେବତାଡ଼ ଖରାଖରୀ ।୧୩ ।

ଇତି ତାନ୍ତ୍ର ।

ଦୃଢ଼ ବୋଲି ସ୍କୁଳେ ନିତାନ୍ତେ ପ୍ରଗାଢ଼େ ଦୃଢ଼ ପୁଣି ବଳବନ୍ତ ।
ଷୋଢ଼ା ଷୋଡ଼ଶୀ ତ୍ରିଯାମା ଗୁଢ଼ ବୋଲି ଗହ୍ୱର ହସରେ ଉକ୍ତ ।
ମୁଢ଼ ମୂର୍ଖ ବାଳରୀତି ଶୁଷ୍କଶୋଭା ବାଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯେ ଦୃଢ଼ ।
ବ୍ୟୁତ ପୃଥୁଳ ସମୁଦ୍ରକୁ ବୋଲନ୍ତି ମୁଦ୍ରିତ ଘନ ପ୍ରଲୀଢ଼ ।୨ ।
ବ୍ରତ ଦଣ୍ଡ ମାସ ମଳୟ ପର୍ବତ ପୁଣିମା ଏତେ ଆଷାଢ଼ ।
ବିରଢ଼ ବୋଲି ଅଙ୍ଗୁରିତ ଜାତକୁ ଗର୍ହିତ ଗୁପ୍ତ ବିଗୁଢ଼ ।୩ ।

ଇତି ଭାନ୍ତ୍ର ।

ଅଶୁ ବ୍ରାହିଭେଦେ ସୁଷ୍ଟେ କହି ବଂଶ ବଂଶ ନୃପ ଏକ ବେଶୁ ।
କଣା ପିଠଳୀ ଜୀରକ ମକ୍ଷିକା ଯେ କୁମ୍ଭୀରରେ ପୁଣି ଜାଣୁ ।୧ ।
କଣ ଲବ ଧାନ୍ୟ ଅଂଶକୁ ବୋଲନ୍ତି କାଣ କାକ ଏକନେତ୍ର ।
ପ୍ରାଣ ବୋଲନ୍ତି ରୋଳ ଜଳ ଅନିଳ ଜୀବ ଦେହସ୍ଥ ମାରୁତ ।୨ ।
ଦ୍ରୋଣ କାକଭେଦେ ଦ୍ରୋଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ବାଣ କଳିସୁତ ଶର ।
ବାଣା ବହୁମୁଲ୍ୟ ନୀଳାଝିଞ୍ଜି କ୍ଷଣ ଶିବସୈନ୍ୟ ଯେ ନିଜର ।୩ ।
ଗୁଣ ସିଞ୍ଜିନୀ ବିବେକ ପ୍ରଧାନ ଯେ ବୀଣା ବଲ୍ଲକୀ ବିଦ୍ୟୁତି ।
ରଣ କ୍ୱଣ କ୍ୱଣ ସମର ଭୃଣ ଯେ ଶିଶୁ ଗତି ଏ ବୋଲନ୍ତି ।୪ ।
ବେଶୀ କେଶବେଶ ନଦ୍ୟନ୍ତରେ ପୁଣି ଖରାଖରୀ ପାଦପରେ ।
ଶ୍ରେଣୀ ପଂକ୍ତି ଶିଳ୍ପୀ ମଣି ବୋଲନ୍ତି ଯେ ମୁକ୍ତା ଆଦି ନୃପାନ୍ତରେ ।୫ ।
ଦ୍ରୋଣୀ କାଷ୍ଠମୁବାହିନୀ ଗୁରୁସୁତ ବାଣୀ ଭାଗା ସରସ୍ୱତୀ ।
କର୍ଣ୍ଣ ରବିସୁତ ଶୁଦ୍ଧିକି କହନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣ ଲିପି ଜାତି କାନ୍ତି ।୬ ।

କୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ କାକ ବିଷ୍ଣୁ ବ୍ୟାସ ସୁତ ।
 କୃଷ୍ଣା ଦ୍ରୌପଦୀ ଉଷଣା ଦ୍ରଷ୍ଟା ନୀଳୀକର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଜିନ ବିଷ୍ଣୁପୁତ୍ର । ୭ ।
 ଚୀଷ୍ଣ ସମୁଦ୍ର ଲବଣ ବିଷ ଲୋହ ବିଷ୍ଣୁ ଶକ୍ତ ଯେ ପଦାର୍ଥ ।
 ବୃଷ୍ଣ ଯାଦବ ପାଷାଣ୍ଡ ଚଣ୍ଡ ମେଷ ଚାରିଠାରେ ହୋଏ ଅର୍ଥ । ୮ ।
 ଅରୁଣ ବୋଲାଇ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସାରଥୀ ଯେ ରକତ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦୁରି ।
 କୃପଣ କୁର୍ମ କୁହିତକୁ ବୋଲନ୍ତି କୃପାଣ ଖଡ଼କ ଛୁରୀ । ୯ ।
 କାରଣ ହେତୁ କର୍ମକର୍ତ୍ତା କାୟୁଧୁବିଷ୍ଣୁଆଦି ଏ କରଣ ।
 ଅରୁଣା ବୋଲିଣ ତ୍ରିବିଷା ମଞ୍ଜିଷା ତ୍ରିବୃତା ଶ୍ୟାମକୁ ଗଣ । ୧୦ ।
 ଚରଣି ଭାନୁ କୁମାରୀ ନାବ କାମ କରୁଣା କୃପାଦ୍ରୁଭେଦ ।
 ପ୍ରକାର ବେଷ୍ଟନ କନ୍ୟାଦିବରଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚରଣ ଶବ୍ଦ । ୧୧ ।
 ବରୁଣ ତିଳଶାକ ପାଣୀ ବାରୁଣୀ ପଶ୍ଚିମ ଯେ ସୁରା ଦୁର୍ଦ୍ଧା
 ପାଟୋଳ ମୂଳେ ବଲ୍ଲୀରେ ବିହଙ୍ଗରେ ରମଣ ପଦ ଘେନିବା । ୧୨ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ କଳଙ୍କ ରାମଭ୍ରାତ କୁରୁରାଜସୁତ ସୁଲକ୍ଷଣ ।
 ଲକ୍ଷଣ ସାମ୍ୟ ମନୋହାରୀ ଲକ୍ଷଣା ବୋଲି ବିରାଟକୁ ଆଣ । ୧୩ ।
 ଶ୍ରୀବଣ ବୋଲନ୍ତି କର୍ଣ୍ଣ ନକ୍ଷତ୍ରକୁ ଶ୍ରୀବଣପାଷାଣ୍ଡ ମାସ ।
 ଜୀପର୍ଣ୍ଣୀ ବୋଲି କାଶ୍ମୀର ଅଗ୍ନିମନ୍ତ ପଦ କୁମ୍ଭିକାକୁ ଭାଷ । ୧୪ ।
 ସାରଣ ରାକ୍ଷସାନ୍ତରେ ଚାପଭେଦେ ସରଣୀ ଯେ ମାର୍ଗ ପଂକ୍ତି ।
 ସୁକ୍ଷେଣ ବୋଲନ୍ତି କରମର୍ଦ୍ଦତରୁ କେଶବ ସୁଗ୍ରୀବ ମନ୍ତ୍ରୀ । ୧୫ ।
 ସୁପର୍ଣ୍ଣ କହି ସୁର୍ଣ୍ଣରୂତେ ଗରୁଡ଼େ କୃତମାଳପାଦପକୁ ।
 ହରିଣୀ ବୋଲି ହରିଣୀକି ମୃଗୀକି ଜମୁନଦ ପ୍ରତିମାକୁ । ୧୬ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା ଅଗୁରୁ ବିରାଟରମଣୀ ମୃଗ ପାଣ୍ଡର ହରିଣ ।
 ଶୂଙ୍ଘ ଗିରିଶୂଙ୍ଘ ଅଜସିନ୍ଧି କ୍ଷୀରକାଙ୍କୋଲା ନାଗ ବିଷାଣ । ୧୭ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦ୍ଵିଜପତ୍ନୀ ଭାଗା ଭୂଦେବ ଦେବଭାଗ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
 ସିନ୍ଧୁ ସୈନ୍ଧବ ଦୈତ୍ୟବେଦ ସହିତେ ଭେଦରେ ଅଛି ଲବଣ । ୧୮ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଅଭୀରୁ ନାରାୟଣ ଅସୁର ମହାଦେବ ବରିହାଣ ।
 ରକ୍ତରେଣୁ ବୋଲି ପଲ୍ଲୀଶକତ୍ଵୀକି ସିନ୍ଧୁରରଜକୁ ପୁଣ । ୧୯ ।

ତୁଡ଼ାମଣି ବୋଲି ଶରୋରତନକୁ ପୁଣି କାକଡ଼ିସ୍ଥାପନେ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ ଆଦି ନକ୍ଷତ୍ରକୁ ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ଦାକ୍ଷାୟଣୀ ବୋଲି ବୋଲେ । ୨୦ ।
ତୈଳପର୍ଣ୍ଣା ଶବ୍ଦ ମଳୟୁଜେ ସିନ୍ଧୁ କରେ ଶ୍ରୀବାସେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତା ।
ଶିଖରଣୀ ରୋମାବଳୀ ନାରୀରତ୍ନ ପୁଣି ମଲ୍ଲିକା ପ୍ରବର୍ତ୍ତା । ୨୧ ।

ଇତି ଶାନ୍ତ ।

ରତି ବୋଲି ତୁଳ ସଂଖ୍ୟାକୁ ମଦନବଲ୍ଲଭୀକି ସୁରତିକି ।
ରତି ଅନୁରାଗ ପ୍ରୀତି ରତ ବୋଲି ସୁରତ ଗୁହ୍ୟ ଦୁହିଙ୍କି । ୧ ।
ଖଣ୍ଡ ଲବଣ ଧୂସର ବିଟ ଏହି ତିନିହେଁ ବୋଲନ୍ତି ଧୃତ ।
ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ପ୍ରାଣନାଥ ଲୋହ ଘେନି ଏତେ କାନ୍ତ । ୨ ।
କ୍ଳାନ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରତିଅଙ୍ଗ ନାରୀ ଯେ ପ୍ରସାଦ ଯଶ ଏ କୀର୍ତ୍ତି ।
କ୍ଷିତି ନିବାସ ସେ କ୍ଷିତି କ୍ଷୟ ନାମ କାଳଭେଦେ ଅଛି କ୍ଷିତି । ୩ ।
କ୍ରତୁ ଯଜ୍ଞ ମୁନି କାନ୍ତି ଶୋଭା ରୁଚି କେତୁ ଯେ ପତାକା ଗୃହ ।
କୃତି କରଣ ହିଂସା ଚର୍ମ କୃଷିକାଚାରା ଭୁଜେ କୃତି କହ । ୪ ।
ଗୁପ୍ତି ବଚନ କାରାଗୃହ ଗମନ ଜ୍ଞାନପଥ ତିନି ପତି ।
ଦୂତ ଜଳ ଅଜ୍ୟ ସୁମନା ସଗୋତ୍ର ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ନାମ ଜାତି । ୫ ।
ଧରା ବିଧାତା ପାଳକ ତ୍ରେତାଯୁଗ ନାମ ଅଗ୍ନିତ୍ରୟ ହୋଇ ।
ଦନ୍ତ ଶୂଳାକୁଞ୍ଜ ଦଶନ ଏ ତିନି ଦନ୍ତୀ ଗିରି ଗଜେ କହି । ୬ ।
ଦାନ୍ତ ଦର୍ଶିତ କ୍ଳେଶ ସହି ଦିତି ଯେ ଖଣ୍ଡନ ଦୈତ୍ୟଜନନୀ ।
ଦୀପ୍ତି ବିଭାଷିତ ଦର୍ପ୍ୟ ଜ୍ୱଳିତ ଯେ ଦ୍ୱିଜ ଶୋଭା ରଶ୍ମି ଘେନି । ୭ ।
ଧାତୁ ବିଷୟ ଶବ୍ଦ ଯୋନି ଚୈରିକ ମନଃଶିଳାଦି ସହିତ
ପ୍ରୀତି ଯୁଗାନ୍ତରେ ମୋଦକୁ କହନ୍ତି ସୁରପତ୍ନୀ ନାମ ଭକ୍ତ । ୮ ।
ପତି କହି ସାମନ୍ତକୁ ବଲ୍ଲଭକୁ ପଞ୍ଚି ବୋଲାଇ ପଦାତି ।
ଭୀତି କୁତ୍ୟ ଭୟ ଦୁହିଙ୍କି କହନ୍ତି ଭୃତ ଯେ ଭୟ ସମ୍ପତ୍ତି । ୯ ।

ଭୂତି ରକ୍ଷି ଆଦି ସର୍ବ ଜନ୍ତୁ ଭୂତ ପିଶାଚାଦିଗଣ ଭୂତ ।
ମୁକ୍ତି ମୋଚନ ମୋକ୍ଷକୁ ବୋଲି ମୋକ୍ଷ ମୋଚନ ବୋଲନ୍ତି ମୁକ୍ତ ।୧୦ ।
ଭକ୍ତି ବିଭାଗ ସେବାକୁ ବୋଲି ଭକ୍ତି କଲା ଜନ ଅନ୍ନ ଭକ୍ତ ।
ପୋତ ବୋଲନ୍ତି ଶିଶୁକୁ ଦହିତ୍ରକୁ ରସ ସୁଗନ୍ଧ ଏ ତିକ୍ତ ।୧୧ ।
ଲତା ବଲ୍ଲରୀ ପ୍ରିୟଙ୍ଗୁ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ଣତୀ ଦୁର୍ଜ । ମାଧବୀ କସ୍ତୁରୀ ।
ରୀତି ସ୍ୱଭାବପିତ୍ତଳ ଶୁତି କର୍ଣ୍ଣ ବେଦ ଶକ୍ତି ଶସ୍ତ୍ର ଗୌରୀ ।୧୨ ।
ସୀତା ବୋଲନ୍ତି ଶର୍କରା ରଙ୍ଗା ରାମଭାର୍ଯ୍ୟା ଲାଙ୍ଗଳପଞ୍ଚତି ।
ସୁତ ପୁତ୍ର ରୁଧିର ଯେ ପାରାଶ ମୁନିପ୍ରଭେଦ ସାରଥୀ ।୧୩ ।
ଶୀତ ହିମଗୁଣ ଶୀତଳ ଅଳସ ଧବଳ ଶ୍ୟାମଳ ଶୀତ ।
ଶ୍ୱେତ ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ପୁଣି ଦ୍ୱୀପଭେଦ ଅଦ୍ୱିଭେଦରେ ଅଛିତ ।୧୪ ।
ରତୁ ସମୟ ଅରହ ଶୁକ୍ତ ଶଙ୍ଖ ନଖ ଯେ ମୁକୁତା ସ୍ତୋତ ।
ଲେଖା ଲେଖନେ ତିଳକେ ଅଭତରେ ବସ୍ତ୍ରେ ତିତ୍ର ଶବ୍ଦ ସ୍ତୁତ ।୧୫ ।
ଚିତ୍ରା ଅଖୁପର୍ଣ୍ଣୀ ସୁଭଦ୍ରା ଗୋଦୁଗ୍ଧା ଚିତ୍ରାନକ୍ଷତ୍ର ଗଣନେ ।
ଧାତ୍ରୀମାତା ଉପମାତା ଆମଳକୀ ପୃଥ୍ୱୀକି କହନ୍ତି ଜନେ ।୧୬ ।
ଛାତ୍ର ଶିଳୀନ୍ଦ୍ର ଆତପତ୍ର ବୋଲାଇ ଗୋତ୍ର ସଗୋତ୍ର ଶିଖରୀ ।
ନେତ୍ର ବସ୍ତ୍ର ଭେଦ ରଥ ଯେ ନୟନ ମିତ୍ର ଯେ ସୁହୃଦ ହରି ।୧୭ ।
ଅମୃତ କହି ଯଜ୍ଞଶେଷେ ପୀୟୂଷେ ସଲିଳେ ଘୃତେ ଆହୁରି ।
ଅମୃତ କହି ଅଯାଚିତେ ଅମୃତ ମୋକ୍ଷଦେବ ଧନ୍ୱନ୍ତରୀ ।୧୮ ।
ଅମୃତ ପଥ୍ୟା ଆମଳକୀ ଗୁଲୁତୀ ଅମୃତା ଯେ ଭଲ୍ଲୀତକ ।
ଅନନ୍ତଶବ୍ଦ ଅପ୍ରମେୟ ଆକାଶ ଶ୍ରୀହରି ନାଗନାୟକ ।୧୯ ।
କିରାତ ଭୂମିମ୍ବ ମ୍ଳେଛ ଜାତିଭେଦ ଭୂଭୂତ ନେତ୍ର ପର୍ବତ ।
ଜଗତି ଅଛି ଛନ୍ଦଭେଦେ ଜଗତି ଜନ ଅବନୀ ଜଗତ ।୨୦ ।
ଜୀମୂତ କହି ଗିରିଜଳଧରକୁ ପୁଣି ଯେ ଖରାଖରାବି ।
ପ୍ରସୂତ ପ୍ରସ୍ତାର କୁଞ୍ଜୁମତନୟ ଜଘନ ଅର୍ଦ୍ଧାଞ୍ଜଳିକି ।୨୧ ।
ଗୋପତି ବୋଲନ୍ତି ନୃପତି ଭୀଷ୍ମର ବୃଷଭ ଯେ ଶିବପତ୍ନୀ ।
ଜୟନ୍ତ ବୋଲନ୍ତି ଭୀମ ଇନ୍ଦ୍ରପୁତ୍ର ଜୟାବୃଷ କାକ ଘେନି ।୨୨ ।

ପଲିତ ଶୈଳଜ କର୍ଦ୍ଦମ ତାପସେ ସପର ବାଳ ଗଳିତ ।
 ଦେବୀ ମୁନୀ ଆଦି ମତ୍ସ୍ୟଭେଦ ବୃକ୍ଷ ଶିକ୍ଷରୀ ନାମ ପର୍ବତ ।୨୩ ।
 ପ୍ରବୃତ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରବୃତ୍ତି ଯେ ଭବନେ ପ୍ରବାହେ ମଳ ଉତ୍ସର୍ଗେ ।
 ପ୍ରକୃତି ବୋଲି ମାୟାକୁ ରବିପତ୍ନୀ ସିଲ୍ଲକ ଯେ କବିବର୍ଗେ ।୨୪ ।
 ପାର୍ବତୀ ବୋଲାନ୍ତି ଅମ୍ବିକା ଗୋପାଳପୁତ୍ରିକା ଭେଦରେ ଘେନି
 ଭାରତୀ ବୋଲି ବଚନ ସରସ୍ୱତୀ ପକ୍ଷିଭେଦରେ ଯେ ମାନି ।୨୫ ।
 ଭରତ କହି ନାଟ୍ୟଶାସ୍ତ୍ର ଭେଦରେ ରାମାନୁଜେ ଦେଶାନ୍ତରେ ।
 ରୈବତ ରାଜା ରୈବତ ଗିରିରେ ଯେ ରୈବତ କହି ଶଙ୍କରେ ।
 ରେବତୀ ମାତୃଭେଦେ ପ୍ରାନ୍ତଚାରକା ହଳଧରମନୋହାରୀ ।
 ରୋହିତ ରଜୁ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ କୁଞ୍ଜମ ଦୁରନ୍ତ ପାନ ଚମରୀ ।୨୬ ।
 ବାସନ୍ତି ବୋଲାନ୍ତି ପାଟଳୀ ଯୁଧିକା ମାଧବୀ ଯେ କ୍ରମେଳକ ।
 ବାସନ୍ତୀ ବିଟ ବହିତ୍ରକୁ ବୋଲନ୍ତି ବାସନ୍ତୀ ବୋଲାଇ ପିକ ।୨୮ ।
 ଶ୍ରୀପତି ଶ୍ରୀହରି ନୟନ ଶୁଦ୍ଧାନ୍ତଃପୁର ମଧ୍ୟ କକ୍ଷାନ୍ତର ।
 ସଂବର୍ତ୍ତ ପ୍ରଳୟକାଳ କପିଞ୍ଜଳ ଅଛି ଏକ ମୁନିବର ।୨୯ ।
 ରଜତ ଶୁକ୍ଳହାର ରୌପ୍ୟ ବୋଲାଇ ମରୁତ ଦେବତା ବାତ ।
 ଘାତକୁ ନରକାନ୍ତରକୁ ମତ୍ତକୁ ବୃନ୍ଦକୁ କହି ସଂଘାତ ।୩୦ ।
 ସନ୍ତତି ଗୋତ୍ରପଂକ୍ତି ପୁତ୍ର ମହତୀ ବଲ୍ଲକୀ ସମୁଦ୍ରସ୍ନାନ ।
 ସଂଗତି ବିନୟ ଧ୍ୱନିକି ବୋଲନ୍ତି ସଂଗତ ସଂଗମ ଜ୍ଞାନ ।୩୧ ।
 ସୁନୀତି ଶୋଭା ଧୁବମାତା ସ୍ୱକୃତ ମଙ୍ଗଳ ସତ୍ୟବଚନ ।
 ହସନ୍ତୀ ଅଙ୍ଗାରଧାନୀ ମଲ୍ଲିକା ଯେ ଶାବିନୀ ନାମ ପ୍ରଣାମ ।୩୨ ।
 ହରୀତ ମୁନିଭେଦ ପକ୍ଷୀଭେଦ ଯେ ହାରୀତ ପୁଣି କୈତବ ।
 ହରିତ ଦିଗ ପୁଣି ବର୍ଣ୍ଣ ହରିତ ଦୁର୍ବାବନକୁ ଘେନିବ ।୩୩ ।
 ଐରାବତ ଅଭ ମାତଙ୍ଗ ନାରଙ୍ଗ ଲକୁର ନାଗ ପ୍ରଭେଦ
 ରତ୍ନଦର୍ପ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଐରାବତ ସୌଦାମିନୀକି ଯେ ଦବ ।୩୪ ।
 ଗନ୍ଧବତୀ ପୃଥ୍ୱୀ ଏକ ଗୁରୁ ବ୍ୟାସମାତା ସୁତା ନାମ ଜାଣ ।
 କୁହୁରୁତୁ ଶବ୍ଦ ପିତ ଆଳାପରେ ସୁରତଧ୍ୱନିରେ ଆଣ ।୩୫ ।

ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି କଇରବ ପଲ୍ଲବିତ ଦ୍ରାକ୍ଷାପତ୍ର ।
 ପୁଷ୍ପବନ୍ତ ଅଛି ବିଦ୍ୟାଧର ଭେଦେ ଦିଗଦନ୍ତୀ ପୁଷ୍ପବନ୍ତ ।୩୬ ।
 ଭୋଗବତୀ ଧବ ହରିପୁର ନାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ନୃପ ହରି ।
 ହୈମବତୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଗିରି ହରିତକୀ ଶ୍ୱେତବତ ଗଙ୍ଗା ଗୌରୀ ।
 ବସନ୍ତଦୂତ ରୂତ ପିକ ପଞ୍ଚମରାଗକୁ ଜନେ କହନ୍ତି ।
 ପାଟଳୀବୃକ୍ଷ ମାଧବୀ ଲତା ଦୁହେଁ ପ୍ରମାଣ ବସନ୍ତ ଦୁତୀ ।୩୮ ।
 ମୁର୍ଦ୍ଧାଭିଷିକ୍ତ ଶଚିବ ଯେ କ୍ଷତ୍ରିୟ ମହୀପତିରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।
 ସମୁଦ୍ର ନବନୀତ ସର୍ବସତରେ ପୀୟୂଷ ଯେ କଳାନିଧି ।୩୯ ।

ଇତି ତାନ୍ତ ।

ଅର୍ଥ ନାନାର୍ଥ ଧନ କଛା ମୃଣ୍ମୟ ଭୀତି ପ୍ରାବରଣାନ୍ତର ।
 ଗୁଛ ପୁସ୍ତକ ଦ୍ରବ୍ୟ ରଥ ସ୍ୟନ୍ଦନ ବେତସ ଯେ କଳେବର ।୧ ।
 ବନ୍ଦନ ଛଦଗ୍ରହ ପାର୍ଥି ପର୍ବ ଏ ଗୁଛ ବୋଲାନ୍ତି ସ୍ୱଭାବେ ।
 କୋଥ ନେତ୍ର ରୋଗ ସଙ୍କଟ ଗାଥା ଯେ ଶ୍ଳୋକ ଭାଷାନ୍ତେ ସମୂହେ ।୨ ।
 ପୃଥୁ ପୀନକପତ୍ର କୃଷ୍ଣଜିରା ଯେ ଅଗ୍ନି ଏକ ନରେଶ୍ୱର ।
 ପ୍ରୋଥା ଦ୍ୱୟଘୋଷ କଟୀମଧ୍ୟ ମଛ ମଛନ ଯେ ଦିବାକର ।୩ ।
 ପାଥଅର୍କ ଅଗ୍ନି ଜଳସିକ୍ତ ବୋଲି ମଧୁକ୍ଷିଷ୍ଣକୁ ଅନ୍ନକୁ ।
 ବିଧି ଗୃହାଙ୍ଗଫଳ୍ଗି ଗୁଛ ବୋଲାନ୍ତି ମୀନଭେଦକୁ ସାନୁକୁ ।୪ ।
 ଅତିଥି ବୋଲି ଅଭ୍ୟାଗତ ପୁଣି ଯେ ଅତିଥି କୃଣ କୁମର ।
 ବମଥୁ ବୋଲାଇ ବମନ ବମଥୁ ଆଦୁରି କରିଶିଖର ।୫ ।
 ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ଅଶ୍ୱ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ତିଥି ଯେ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ପିଠଳ ଦୁମ ।
 ପ୍ରମଥ ବୋଲାଇ ହରୀତକୀ ମହାଦେବପରିକର ନାମ ।୬ ।
 ବିରୁଥ କହନ୍ତି ରଥଗୁଚ୍ଚିକି ଯେ ବିରୁଥ ହର୍ମ୍ୟ ସଦନ ।
 ବୋଲନ୍ତି ମନ୍ଥୁ କାମ ଚିନ୍ତା ପୁଣି କପିତ୍ଥ ତରୁ ସଦନ ।୭ ।

ବ୍ରାହ୍ମୀ ଗୁଳୁଚୀ ଆମଳକୀ ସୁଷ୍ଣିଳା କାଙ୍କୋଲା ୪ ପାଞ୍ଚ ବୃକ୍ଷ ।
ହରୀତକୀ ଚରୁଗଣ ଘେନି ସତେ ବୟସ୍କା ନାମ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୮ ।
ଚିତ୍ରରଥ ବୋଲି ଗନ୍ଧର୍ବେ ଅଛଇ ପ୍ରଭାକର ଚିତ୍ରରଥ ।
ମଧୁପ ପାଦପ ତୃତୀୟ ଆଶ୍ରମ ଜନେ ବୋଲି ବାନପ୍ରସ୍ଥ ।୯ ।

ଇତି ଥାନ୍ତି ।

କନ୍ଦ ଅଛି ଆଖୁ ଭେଦେ ମୂର୍ତ୍ତିଭେଦେ କପିୟୁଥରେ ଗଣନା
ଖନ୍ଦ କୃଷ୍ଣାନୁଜେ ଔଷଧିଭେଦରେ ରୋଗ ଶସ୍ତ୍ର ଗଦା ସିନା ।୧ ।
ଛନ୍ଦ ଦଳ ପକ୍ଷ ଗ୍ରନ୍ଥ ପର୍ଣ୍ଣା କ୍ଷୋଦ ବୋଲାଇ ପେଷଣ ଧୂଳି ।
କର୍ପୂରଧୂଳି ଜଳ ହେମ-କାମ୍ବିଲ ୪ ପାଞ୍ଚକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲି ।୨ ।
ଇନ୍ଦ୍ର କୃଷକ ସୁରପତି ରୁଦ୍ର ଯେ ମଦାଦେବ ଭୟଙ୍କର ।
ମନ୍ଦ ଅଗ୍ନି ଅନ୍ଧକ ଯେ ମୃତ୍ୟୁଜନ ମନ୍ଦ କାକ ଶନୈଶ୍ଚର ।୩ ।
ସାଦୀ ଶକକୁ କହନ୍ତି ରଥମାନେ ଅଶ୍ଵାରୋହୀ ହସ୍ତିପକ ।
ପାଦ ଚରଣ କୀରଣ ଶ୍ଳୋକ ଅଙ୍କ ତରୁମୂଳ ଯେ ବିବେକ ।୪ ।
ମଦ ବୋଲିକରି ଗର୍ବକୁ ମଦକୁ କୁଞ୍ଚରମଦକୁ ଚର୍କ ।
ବନ୍ଦୀ ବୋଲାଇ ବନ୍ଦନ କଲା ଜନ ଆବର ସୁତପାଠକ ।୫ ।
କୁମ୍ଭଦ କାର୍ତ୍ତିକମାସ ଦିଗଦନ୍ତୀ କପିୟୁଥପ କୁମ୍ଭଦ ।
କେକୀ ମାର୍ଜାର ଛାଗଳ ୪ ତିନିଙ୍କି ଜନେ ବୋଲି ମେଘନାଦଂ ।୬ ।
ମୁକୁନ୍ଦ ବୋଇଲେ ବୁଝାଏ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ନିଧିକି ରତ୍ନଭେଦରେ
ଶରଦ ଶବ୍ଦ ପ୍ରବର୍ତ୍ତେ ଦେବ ଜଳ ବର୍ଷାନ୍ତ ରତ୍ନ ବସ୍ତ୍ରରେ ।୭ ।
ଶାରଦ ବୋଲି ସପ୍ତପର୍ଣ୍ଣା ତରୁକୁ ଚୋୟ ପିଠଳୀକି ଘେନି ।
ଷଡ୍‌ବିନ୍ଦୁ ବୋଲି କୀଟଭେଦେ ଷଡ୍‌ବିନ୍ଦୁ ବୋଲି ଗୋବିନ୍ଦକୁ ମାନି । ୮ ।
ଅକ୍ଷାପଦ ନାମ ବହୁଇ ଫଳକ ଶରଭ ଶକଟ ହେମ ।
କୁଲ୍ୟା ସମସ୍ତ ରତ୍ନଭେଦେ ଅଛି ଯେ କୁରୁବିନ୍ଦ ହୋଇ ନାମ ।୯ ।
ଜନପଦ ବୋଲି ଜନପଦକୁ ଯେ ଜନପଦ ଜନଦେଶ ।
ତମନୁଦ ଶବ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର ଦିଦୁଡ଼ିଠାରେ ପ୍ରକାଶ ।୧୦ ।

ମୁରୁକୁନ୍ଦ ବୃକ୍ଷଭେଦେ ମାନଧାତା ତନୟେ ଅଛନ୍ତି କହି ।
ମେଘନାଦ କେକୀ ରାବଣନନ୍ଦନ ବରୁଣ ପୁଣି ବୋଲାଇ ।୧୧ ।
ବିଷ୍ଣୁପଦ ବୋଲି କ୍ଷୀରୋଦେ ଆକାଶେ ବିଷ୍ଣୁପଦ ଗଙ୍ଗାନୀରେ ।
ଶଶବିନ୍ଦୁ ବିଧୁ ବାସୁଦେବ ଶଶବିନ୍ଦୁ ଅଛି ନୁସାନ୍ତରେ ।୧୨ ।
ଶତଦ୍ରୁଦା ନାମ ବହେ ସୌଦାମିନୀ ପୁଣି ଶତଦ୍ରୁଦା ପବି ।
ବୋଲେ ଶତାନନ୍ଦ ଗୌତମପୁତ୍ରକୁ ଦେବକୀପୁତ୍ରକୁ କବି ।୧୩ ।

ଇତି ଦାନ୍ତ ।

ବୁଧ ପଣ୍ଡିତ ଲବ୍ୟକର୍ଣ୍ଣ ଅଭିନ ବୁଧ ଚନ୍ଦ୍ରସୁତ ଗ୍ରହ ।
ମଧୁ ପୁଷ୍କରସ ମଧୁ ଗୁଡ଼ଦୁମ ବସନ୍ତରତୁକୁ କହ ।୧ ।
ପୁଣ ମଧୁ ହୋଇ ଦୈତ୍ୟେକ ଅଛଇ ମଧୁ କ୍ଷୌଦ୍ର ଚୈତ୍ରମାସ ।
ବିଧୁ ଘନସାର ସୁଧାକିରଣକୁ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଧୁ ପିତବାସ ।୨ ।
ବନ୍ଧ ବୋଲାଇ ବନ୍ଧୁକ ବନ୍ଧୁ ମିତ୍ର ବାନ୍ଧବ ବୋଲାଇ ବନ୍ଧ ।
ବମଥୁ ଭେଦ ସମୁଦ୍ର ନଦୀ ଭେଦ ଏତେକ ବୋଲାଇ ସିନ୍ଧୁ ।୩ ।
ବିଧି ବୋଲି ନିଅନ୍ତାକୁ ବିଧାନକୁ ପରମେଷ୍ଠି କି ଆହୁରି ।
ରାଧାବିନ୍ଦୁ ମାସ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ରଭେଦ ନକ୍ଷତ୍ର ବ୍ରଜସୁନ୍ଦରୀ ।୪ ।
ସାଧୁ ସଜ୍ଜନ ଶୋଭନ ସିଦ୍ଧୋଷଧି ଯୋଗଭେଦ ଦେବଯୋନି ।
ସ୍ନିଗ୍ଧ ସ୍ନେହସୁକ୍ତ ଚିକ୍କଣ ସ୍ନିହ ଯେ ନାୟକ ଶାଖା ସେନାନୀ ।୫ ।
ସୁଧା ଅମୃତ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ସନ୍ଧି ସୁଭଗ ଭଗ ପୁଣି ସୁଘଟନା ।
ଲବ୍ୟ ଲାଳସ ବ୍ୟାଧ ନାମ ପୁଷ୍ପ ଯେ ମୂର୍ଖିଶୋଭା ଏ ଗଣନା ।୬ ।
ପରିଧି ନାମ ଯଜ୍ଞାୟ-ହୋମଶାଖା ଉପସୁୟାକେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ।
ମାଗଧ ଯେ ଭାଟ ବୈଶ୍ୟ କ୍ଷତ୍ରିବର ମାଗଧି ଉଷଣା ଯୁଧି ।୭ ।
କବନ୍ଧ ଯେ ଅପମୂର୍ଖ କଳେବର ଚକ୍ଷାନ୍ତର ବଦୁଜଳ ।
ନିଷେଧ କଠିନ ନିଷେଧ ଦେଶକେ ପୁଣି ଯେ ଏକ ଶଇଳ ।୮ ।

ସୁଗନ୍ଧ ବୋଲାଇ ବାଲୁକା ବୃକ୍ଷ ଯେ ଇଷ୍ଟଗନ୍ଧ ଯେ ସୁଗନ୍ଧ ।
ଯୋଜନଗନ୍ଧା ପଦ ସୀତା କସ୍ତୁରୀ ବ୍ୟାସମାତାଠାରେ ସିଦ୍ଧି ।୯ ।

ଇତି ଧାନ୍ତ ।

ଏନି ଯେ କାଂସ୍ୟତାଳାଦି ବ୍ୟଗ୍ର ଦୃତ ଜଳଦ ମୁକ୍ତା ମୁଦଗର ।
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ମୁକ୍ତି ନିଶି ପଟୋଳିକାକୁ ବୋଲନ୍ତି ନର ।୧ ।
ତନୁ ଅଳପ ବିରହ ଯେ କୃଶ୍ଣାନୁ ଭାନୁ କିରଣ ମିହିର ।
ଦାନ ଗଜମଦ ଯାଗପାଳନ ଯେ ଦାନ କାମ ଛେଦନର ।୨ ।
ଧନୁ ଗମ୍ଭୀରୀ ରାଶିଭେଦ କୋଦଣ୍ଡ ଗୋଧନ ବିଭ୍ର ଏ ଧନ ।
ମାନ ଅଭିମାନ ନୃତ୍ୟଶେଷେ କୋଷ ରାଶିଭେଦ ମତ୍ସ୍ୟ ମୀନ ।୩ ।
ମୁନି ଅଗନ୍ଧି ପିଆଳ କିଂଶୁକ ଯେ ଇଚ୍ଛୁଦୀ ବୁଧ ଯଯାତି ।
ଯୋନି ଆକାର ସ୍ଫୁରପୁର ଦୀନ ଯେ ଦିବସ ଦୁଃଖୀ ବୋଲନ୍ତି ।୪ ।
ରତ୍ନ ଜାତିଶ୍ରେଷ୍ଠ ମଣି ଲଗ୍ନ ରାଶି ଉଦୟ ଲକ୍ଷିତ ଶକ୍ତ ।
ବନ ନୀର ଗୃହ ଅରଣ୍ୟ ବୋଲାଇ ସାନୁ ଯେ ଅରଣ୍ୟପୁଞ୍ଜ ।୫ ।
ସ୍ଵପ୍ନ ପ୍ରସ୍ଫୁଟ ବିଜ୍ଞାନ ଦର୍ଶନ ଯେ ଶୂନପତି ଯେ ପାଣ୍ଡବି ।
ହନୁ ହଟ ବିଳାସିନୀ ଗଣ୍ଡଭାଗ ସୁନ୍ ପୁତ୍ରାନକ ରବି ।୬ ।
ଅଞ୍ଜନ ବୋଲାଇ ରସାଞ୍ଜନ ଦିଗଦନ୍ତୀ କଞ୍ଜଳ ସୋଦର ।
ଅର୍ଜୁନ ଧବଳ ପାର୍ଥ କାର୍ତ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ ବୀରତୁର ଯେ ମୟୁର ।୭ ।
ଅର୍ଶୋତ୍ତ ନାମ ତାଳମୂଳି ଲଣ୍ଠନ ନିର୍ମଳ ତାଳ ଅମ୍ଳାନ ।
ଅଶକ୍ତି ଚଞ୍ଚଳା ବଜ୍ର ଗଜସ୍ଵନ୍ଧ ପୀଠ ଏ ବେନି ଆସନ ।୮ ।
ଉଦ୍ୟାନ ବନପ୍ରଭେଦ ପ୍ରୟୋଜନ ନିଃସରଣ ଭୁଞ୍ଜମ ।
ବାୟୁଭେଦରେ ଭଗତେ ଦୟାବନ୍ଧେ ଉଦାନ ବୋଲି ଘେନିମ ।୯ ।
କମନ ବୋଲନ୍ତି କାମୁକ କମ ଯେ ଅଶୋକପାଦପ ଧାତା ।
କାନନ ବୋଲି ବିପିନ ଗୃହ ବିଧୁ ବଦନ ହୋଏ ଗଣିତା ।୧୦ ।
କାଞ୍ଚନ ସୁନାରୀ ଚମ୍ପ ନାଗେଶ୍ଵର ହରିଦ୍ରା ଯେ ଉଦୁମ୍ବର ।
କେଶର ଧସ୍ତୁର କନକ କାଞ୍ଚନ କାଞ୍ଚନ ଶବଦେ ଧର ।୧୧ ।

କେତକ ଗୃହନିମନ୍ତ ପତାକା ଯେ ଦାମନୀ ଭୀରୁ ବଲ୍ଲରୀ ।
ଖଞ୍ଜନ ବୋଲି ସର୍ପେ ଖଞ୍ଜରୀଟରେ ଜୀବନ ଯେ ପ୍ରାଣ ବାରି ।୧୨ ।
ଖଞ୍ଜାନ ବୋଲାଇ ଗଣ୍ଡକ ଖଞ୍ଜାନ ବୋଲି ଖତ୍ରପର ଘେନି
ଜୟନ ବୋଲାଇ ଶ୍ରୋଣିପୁରଭାଗ ଜୟନ ଦୈବଞ୍ଜ ଜ୍ଞାନୀ ।୧୩ ।
ତମୋୟ ସୁର୍ଯ୍ୟ ବହିଁ ଇନ୍ଦୁ ଶଙ୍କର ବିଷ୍ଣୁ ରୁଧ ଅଭିଧାନ ।
ଦର୍ଶନ ନୟନ ସ୍ୱପ୍ନ ରୁଧ ଧର୍ମ ଉପଲବ୍ଧ ଯେ ଦର୍ପଣ ।୧୪ ।
ଦଶନ ଶିଖର ଦନ୍ତ ବୋଲାଇ ଯେ ଦଶନ ଯେ ଲତାବର ।
ନନ୍ଦନ ବାସବଉଦ୍ୟାନ ନନ୍ଦନ ନାମ ହର୍ଷକ କୁମର ।୧୫ ।
ନଳିନୀ ପଦ୍ମିନୀ ସ୍ତ୍ରୀ ପଦଲତା ନଦୀ ସିନ୍ଧୁ ସରୋବର ।
ପତନ ଦାରୁଣ ରଣ କୁମ୍ଭକାର ପାକସ୍ଥାନ ଯେ ସମୀର ।୧୬ ।
ପଦ୍ମିନୀ ପଦ୍ମଲତା ନାରୀ ନନ୍ଦନ ମଳୟୁଜ କପିସାର ।
ପୁତନା ଅସୁରୀ ହରୀତକୀ ରୋଗ ପ୍ରଭେଦ ସେନାମାତର ।୧୭ ।
ପ୍ରସୁନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ସୁର ପ୍ରସୁନ ଯେ ପ୍ରସବ ଯେ ପୁଷ୍ପ ଫଳ ।
ଭୋଗିନୀ ସର୍ପିଣୀ ନୃପସ୍ତ୍ରୀ ଭୁବନ ଗହନ ଜଗତ ଜନ ।୧୮ ।
ମଦନ କାମ ରୁତଦ୍ରୁମ ଧସୁର ସିକକ ଯେ ପଟ୍ଟବାସ ।
ମାଳିନୀ ମାତୃକା ମାଳାକାର ନାରୀ ନଦୀଭେଦରେ ପ୍ରକାଶ ।୧୯ ।
ଯବନ କହି ଯବନେ ଯମେ ଦେଶଭେଦେ ବନ୍ଧନ ଏ ସତ ।
ରଜନୀ ରାତ୍ର ହରିଦ୍ରା ଯେ ନଳିନୀ ଜତୁକାରେ ପୁନ ଉକ୍ତ ।୨୦ ।
ମିଥୁନ ଯେ ଯୁଗ୍ମ ରାଶି ଭେଦ ରକ୍ତଚନ୍ଦନ ରମ୍ୟରଞ୍ଜନ ।
ସୁମନା କହି ପୁଷ୍ପକୁ ମାଳତୀକି ଆଧାରେ ଦେବରେ ଘେନ ।୨୧ ।
ଲଳନା ଯାମିନୀ ନାଡ଼ିଭେଦେ ଅଛି ଲଳନା ଯୁବତୀବର ।
ବାମନ ଖର୍ବ ଦିଗଦନ୍ତିଭେଦରେ ବାମନ ନୀଚ ପାମର ।୨୨ ।
ବିମାନ ବୋଲନ୍ତି ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀପୁର ବିମାନ ଯେ ବ୍ୟୋମସାନ ।
ଯଜ୍ଞଉଲୋଚ ବିସ୍ତାର ଛଦଭେଦ ଲୋକେ କହନ୍ତି ବିତାନ ।୨୩ ।
ଶମନ ଶାନ୍ତି ଧବ ଯମ ଶକୁନି କୁରୁମନ୍ତ୍ର ବିହଙ୍ଗମ ।
ଶୁସନ ଶ୍ୱାସ ମାରୁତକୁ ବୋଲନ୍ତି ଶୁସନ ମଦନ ଦ୍ରୁମ ।୨୪ ।

ଶୟନ ସୁରତ ନିଦ୍ରା ଶଯ୍ୟା ତିନି ଶକୁନ ପକ୍ଷୀ ଶକୁନ ।
 ଶଙ୍ଖିନୀ ଶ୍ଵେତ ରୂତ ବଧୂପ୍ରଭେଦ ଚୌର ପୁଷ୍ପ ସିନ୍ଧୁ ଘେନ ।୨୫ ।
 ଶୋଭନ ସୁନ୍ଦର ଯୋଗଭେଦ ଅଛି ସଦନ ଜନମନ୍ଦିର ।
 ବୃଦ୍ଧିନ କଳୁଷ କୁଟିଳ କୁନ୍ତଳ ବେଦନାକୁ ବୋଲେ ନର ।୨୬ ।
 ଅବଲଗ୍ନ ମଧ୍ୟଲଗ୍ନ କୁଚନ୍ଦନ ପତ୍ରାଙ୍ଗ ରକ୍ତଚନ୍ଦନ ।
 କାତ୍ୟାୟନୀ ଉମା ବିଧବା ଯେ ଯୋଷା ମୁନି କାନ୍ତି କାତ୍ୟାୟନ ।୨୭ ।
 କୁମ୍ଭଯୋନୀ ଦ୍ରୋଣ ବଶିଷ୍ଠ ଅଗସ୍ତ୍ୟ ଘନାଘନ ମେଘ ଗଜ ।
 ନିଧୁବନ କମ୍ପ ରତି ଚିତ୍ରଭାନୁ ବୋଲାନ୍ତି ଅନଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ ।୨୮ ।
 ପ୍ରତି ଯତ୍ନ ଶବ୍ଦ ସଂସ୍କାର ଲାଳସ ଗ୍ରହଣରେ ଯେ ପ୍ରକାଶି ।
 ପୟସ୍ବିନୀ ଧେନୁ ନିଶା ନଦୀ ତପସ୍ବିନୀ ରକ୍ଷି ଜଟାମରିସୀ ।୨୯ ।
 ପୁଣ୍ୟଜନ ଯକ୍ଷ ରାକ୍ଷସ ସଜନ ମଦୟୁତୁ କାମମଦ ।
 ଘୋଷୟିତୁ ବିପ୍ର ପିକ ଗଦୟିତୁ କାମୁକ କୃଷ୍ଣ ଆତୁଜ ।୩୦ ।
 ଶିଖଣ୍ଡିନୀ ବୋଲି ପୃଥ୍ବୀକାଳତାକୁ କୁଞ୍ଜପୁଞ୍ଜେ ମୟୁରାକି ।
 ଶିଖଣ୍ଡିନ ପୁଣି କଳଅଇସାରୀ ଶିଖଣ୍ଡିନ ପୁଣି କେକୀ ।୩୧ ।
 ସଂଯମନୀ ଯମନଗରୀ ସଂଯମ ବନ୍ଦନ ବ୍ରତକୁ ବୋଲି ।
 ସରୋଜିନୀ ପଦ୍ମାକର ପଦ୍ମଲତା ସରୋଜିନୀ କରବାଳୀ ।୩୨ ।
 ଅଗ୍ନି ଇନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରହ୍ଲାଦ କୁମର ବୋଲାନ୍ତି ଏ ବିରୋଚନ ।
 ମେରୁ ଜମ୍ବୁଦ୍ବୀପ ହରିଚକ୍ର ଶକ୍ରପୁତ୍ର ନାମ ସୁଦଶନ ।୩୩ ।

ଇତି ନାଟ୍ୟ ।

ରୂପ ସ୍ଵଭାବ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଯେ ଶୁକ ନାଟକାଦି ଶବ୍ଦାଳଙ୍କାର ।
 କଳ୍ପ ନିଧି ନ୍ୟାୟଶାସ୍ତ୍ର ଯେ ସଂବର୍ତ୍ତ ପୁଣି ଯେ ବ୍ରହ୍ମାବାସର ।୧ ।
 କପି ଶିଳ୍ପିକା ଶଖାମୃଗ କେଶବ ଗୋପ ଗୋପାଳ ରାଜନ ।
 ତପ ଜ୍ଞେୟ କେଶ ସନ୍ତାପ ଗ୍ରୀଷମ ରୋଗ ରୋପଣ ଯେ ବାଣ ।୨ ।

ତପା ଯେ ଲଜ୍ଜା କୁଳଟା ଅମୁଗର୍ଭ କୃପ ପୁଣି ଗୁଣବୃଷ୍ଟି ।
 ବାଷ୍ପ ଭଷ୍ମ ଅଶୁ ପୁଷ୍ପ ଯେ ଆର୍ତ୍ତବ ବିକାଶ ପୁଷ୍ପ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।୩ ।
 ଆବାପ ପରୀକ୍ଷେ ଆଳବାଳ ବୋଲି ଉତ୍ତୁପ ଚନ୍ଦ୍ର ତରଣି ।
 କଛପୀ ବଲ୍ଲକା ଭେଦ ପାଦାନ୍ତ୍ର ଯେ କଛପୀ ତୁଳ ପ୍ରମାଣି ।୪ ।
 କଳାପ ସମୁଦ୍ଧ କେକୀପୁଷ୍ପ କାଞ୍ଚୀ ଭୂଷଣ ପୁଣି ତୁଣୀର ।
 ବିଟପ ବିଟସ୍ତମ୍ଭ ଶାଖା ବିସ୍ତାର ପଲ୍ଲବ ଯେ ନାରିକେଳ ।୫ ।
 ରକ୍ତପା ଜଳୌକା ତାକିନୀ ରାକ୍ଷସ କୁଣପ ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଶବ ।
 ଜିହ୍ଵାପ କୁକୁର ମାର୍ଜାର ପ୍ରତାପ ତାପ ତେଜକୁ ଘେନିବ ।୬ ।
 ବହୁରୂପ ଶିବ ବିଷ୍ଣୁ ମନସିଜ ସରଟ ଯେ ନୃତ୍ୟକାର ।
 ହେମପୁଷ୍ପ ଜବା ଅଶୋକ ଯେ ମେଘପୁଷ୍ପ ବିଷ୍ଣୁ ହସ୍ତ ନୀର ।୭ ।

ଇତି ପାଠ୍ଠ ।

ଗୁମ୍ଫ ବାହୁ ଅଳଙ୍କାର ରେଫ କହି ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ଯେ କି ହିତେ ।
 ଶେଫ ତରୁମଳ ଖୁର ଶିଫାରେ ଯେ ସ୍ଵନ୍ନ ନାସିକା ସହିତେ ।୧ ।

ଇତି ଫାଠ୍ଠ ।

କମ୍ପୁ ଶମ୍ପୁକ ଶଙ୍ଖ ଗଜ ବଳୟ ଖର୍ବ ସଂଖ୍ୟକ ବାମନ ।
 ବିମ୍ପୁ ପ୍ରତିବିମ୍ପୁ ମଣ୍ଡଳ ବିମ୍ପିକାଫଳ କୃକଳାସ ଘେନ ।୧ ।
 କଦମ୍ପୁ ନୀପ ସମୁଦ୍ଧକୁ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ କଳମ୍ପୁ ଯେ ନୀପସାର ।
 ପ୍ରଳମ୍ପୁ ପ୍ରଳମ୍ପୁନ ହାର ପ୍ରଭେଦ କୁଟ ଅଙ୍ଗୁର ଅମ୍ବର ।୨ ।
 ହେରମ୍ପୁ ଗଣେଶ ମହେଶ ପର୍ବତ କାଦମ୍ପୁ ସରଟ ହଂସ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ମୃଗ କୋକିଳ ତୁରଙ୍ଗମ ଖେଚର ଗାୟକବଂଶ ।୩ ।
 ନିତମ୍ପୁ ସ୍ଵୀକଟୀ ପଛଭାଗ ରୋଧ ସାନୁରେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ପୁଣି ।
 ଦ୍ଵିଜିହ୍ଵ ନାମକୁ ଉରଗେ ବହୁନ୍ତି ଦ୍ଵିଜିହ୍ଵ ଖଳକୁ ଗଣି ।୪ ।

ଇତି ବାଠ୍ଠ ।

କୁମ୍ଭ ଅଛି ଅସ୍ତି ମୁର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗେ ରାଶିରେ କୁମ୍ଭ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ସତ ।
 କୁମ୍ଭ କାମୁକ ବାରନାରୀ ମୁଖ ଯେ କୁମ୍ଭ ଗୁଣଗୁଳରେ ଉକ୍ତ ।୧ ।
 ଜୁମ୍ଭ ଇନ୍ଦ୍ର ଶତ୍ରୁ ଦନ୍ତ ଜମ୍ଭୀର ଯେ ଜୁମ୍ଭ ପ୍ରକାଶ ଜୁମ୍ଭଶ ।
 ଦମ୍ଭ କୈତବ କଳ୍ପଦୁମ୍ଭ କୁଳିଶ ସର୍ପକୁ ମିଶାଇ ଗଣ ।୨ ।
 ସ୍ତମ୍ଭ ଜଡ଼ ତୃଣ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମା ହରି ଶମ୍ଭୁ ବିଧି ମହେଶ୍ୱର ।
 ରମ୍ଭା କଦଳୀ ଅପସରା ସଭା ଯେ ଜନଗୋଷ୍ଠୀ ଦୃଢ଼ାଗାର ।୩ ।
 ନାଭି ମୃଗ ନୃପ ଚକ୍ରା ମଧ୍ୟ ଏକ ଅଙ୍ଗ କସ୍ତୁରୀ କାମୁକ ।
 ଶୁଭଯୋଗ ଯୋଷା ବିଭୁ ବୋଲି ପ୍ରଭୁ ମହାଦେବଙ୍କୁ ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚ ।୪ ।
 କକୁଭ ଅର୍ଜନ ଦ୍ରାମ ବୀଣାଅଙ୍ଗ କକୁଭ ବୋଲାଇ ଦିଶ ।
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ କକୁରପାଦପ ଦୁହୁଭୀ ବାଦ୍ୟ ରାକ୍ଷସ ।୫ ।
 ବଲ୍ଲଭ ଦୟିତ କୁଳାନ ଅଶ୍ୱ ଯେ ନିକୁମ୍ଭ ଦନ୍ତ୍ରକା ଦୈତ୍ୟ ।
 ବିଶ୍ରମ୍ଭ ବୋଲିଶ କେଳି କଳହରେ ବିଶ୍ୱାସେ ପ୍ରଣୟେ ଉକ୍ତ ।୬ ।
 ସୁରଭୀ ସଲ୍ଲକୀ ମାତୃକ ଚମ୍ପକ ବସନ୍ତ ଯେ ଜାତିଫଳ ।
 ସୁରଭି ବୋଲାଇ ସୁଗନ୍ଧ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶର ଧନୁ ଗନ୍ଧୋତ୍ଥଳ ।୭ ।

ଇତି ଭାଷ ।

ମା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆକାଶ ଉମା ହରପ୍ରିୟା ରମା ହରିଦ୍ରା ଅତସୀ ।
 ଉର୍ମି ବୋଲି ଭଙ୍ଗ ଉକ୍ତଶା ପୀଡ଼ାକୁ ସଙ୍ଗୋଚ ପୀଡ଼ାରେ ଭାବି ।୧ ।
 କ୍ଷମା ଅବନୀ ତିତିକ୍ଷା ମୋକ୍ଷ ବଳ ବସନ କୌଷେୟ ବାସ ।
 ଗୁଳ୍ମ ସ୍ତମ୍ଭ ତରୁ ପ୍ଳୀହା ସୈନ୍ୟ ଘର୍ମ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ସ୍ୱେଦ ରଶ୍ମି ଭାଷ । ୨ ।
 ଦୁମ୍ଭ ପାରିଜାତ ଦୁମ୍ଭ ମହୀରୁହ ଦୁମ୍ଭ କିଂପୁରୁଷେଶ୍ୱର ।
 ଧର୍ମ ସୋମ ଚନ୍ଦ୍ର ଅହିଂସା ସବିତା କ୍ରତୁ ଯେ ପୁଣ୍ୟ ଆଚାର ।୩ ।
 ପଦ୍ମ କମଳ ନିଧିଭେଦ ସଂଖ୍ୟା ଯେ ହସ୍ତୀ ମଦବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ।
 କୁଳୀଶ ବୃକ୍ଷ ଚକ୍ରାନ୍ତେ ଯେ ଗର୍ଭକ କୈତବକୁ ନେମି କହି ।୪ ।

ବ୍ରାହ୍ମୀ ବଚନ ସୋମବଲ୍ଲୀ ଶାରଦା ବ୍ରାହ୍ମୀ ପଞ୍ଜିକା ଯେ ଝାସ ।
 ଭ୍ରମ ହେମଅଙ୍ଗ ଭ୍ରମଣ ବିଭ୍ରମ ଭ୍ରମ କୁନ୍ଦ ସୁମନସ ।୫ ।
 ଭୀମ ଦ୍ଵିତୀୟପାଣ୍ଡବ ମହାଦେବ ଭୀଷଣ ଅମୃବେତସ ।
 ଭୀଷ୍ମ ଦେବବ୍ରତ ଭୟଙ୍କର ଜମ ଗ୍ରହରେ ସ ଯମେ ଭୀଷ ।୬ ।
 ଯମ କାମ ଶନି କୃତାନ୍ତ ଯମକ ରଶ୍ମି ଗ୍ରହଣ କିରଣ ।
 ରାମା ନାରୀ ହେଙ୍ଗୁ ରମା କାନ୍ତ ରକ୍ତ ହର ଦିଶ ପୁଣି ଶୋଣ ।୭ ।
 ରାମ ରାଘବ ବରୁଣ ପଶୁ ଧର ମୃଗଭେଦ ହଳାୟୁଧ ।
 ରାମ ଶୋଭନୀୟ ବାସୁକ କୁଷ୍ଠରେ ରାମ ଶବଦ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।୮ ।
 ଶ୍ୟାମ ବଟ ବୃକ୍ଷତାରକ ବାରିଦ ପିକ ପୀତ କାଳବର୍ଣ୍ଣ ।
 ଶ୍ୟାମ ଯେ ଯମୁନା ରଜନୀ ଅଙ୍ଗନା ଶତୀ ସିନ୍ଧୁ ଯେ ଲବଣ ।୯ ।
 ଶ୍ୟାମ ସାର ହୁଏ ଔଷଧି ପ୍ରିୟଙ୍ଗୁକଳିକା ହୃସ୍ଵତ୍ରବୃତା ।
 ସୋମ ଚନ୍ଦ୍ର ନୀର ବାତ ପିତୃଦେବ ବଂଶଭେଦେ ସୋମଲତା ।୧୦ ।
 ସୋମ ବାନର କୁବେର ଘନସାର ସୁଷ୍ଠ କେତକ ସୁବାସ ।
 ହିମ ତୁଷାର ଶୀତଳ ସୀସା ଘାଟ ଛିତି କ୍ଷେତ୍ର ଅଣ୍ଡକୋଷ ।୧୧ ।
 କୁସୁମ ନେତ୍ରରୋଗ ଫଳ ପୁଷ୍ପ ଯେ କୁସୁମ କାଳ ସ୍ଵୀରଜ ।
 କୃତ୍ରିମ ଲବଣ ଭେଦରେ କୃତ୍ରିମ ନାମରେ ରୁଚି ଦେହଜ ।୧୨ ।
 କୃତ୍ରିମ କଳିମ ତନ୍ତ କରବାଳ ତିଳିମ ପୁଣି ବିତାନ ।
 ନିଗମ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରଣାକୁ ବେଦକୁ ଅଗମ୍ୟ ବୈଶ୍ୟସଦନ ।୧୩ ।
 ମଧ୍ୟମ ମଧ୍ୟଜ ସ୍ଵର ମଧୁଦେଶ ଅବଲଗ୍ନ ଯେ ଅଙ୍ଗୁଳୀ ।
 ପ୍ରବଳ ପଲ୍ଲବ ବିଦ୍ରୁମ ପଞ୍ଚମସ୍ଵର ରାଗଭେଦେ ଭାଳି ।୧୪ ।
 ବିଲୋମ ପ୍ରତିଲୋମ ଯେ ଭୁଞ୍ଜଙ୍ଗମ ବିଲୋମ ବରୁଣ ଶ୍ଵାନ ।
 ଅନୁପମା ଅତି ଉତ୍ତମା ଯେ ଦିଗବରିଣୀ ଭେଦରେ ଘେନ ।୧୫ ।
 ସାର୍ବଭୌମ ଦିଗଦନ୍ତୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ପୁରଙ୍ଗମ କିଛି ଭେକି ।
 ମହାପଦ୍ମ ନାଗନିଧି ଦଣ୍ଡ ଯାମ ଦିବସ ପୁଣି ଅନ୍ତକ୍ ।୧୬ ।

ଇତି ମାତ୍ର ।

ଅର୍ଯ୍ୟ ବୈଶ୍ୟ ଶିଳାଜତୁ ଅଳ୍ପକ୍ଷୟ କଳ୍ପ ବେଶ୍ଵ ତାପଚୟ ।
 ଗୁହ୍ୟକ ପଟ କୁମ୍ଭୁ ଗୁହ୍ୟ ସୁପଥ ରହ ଯେ ଗୁହ୍ନ ନାମୀୟ ।୧ ।
 ପ୍ରିୟ ହୃଦୟ ଶରୀର ପ୍ରାଣେଶ୍ଵର ପୁଜ୍ୟ ପୂଜିତ ଶ୍ଵଶୁର ।
 ବୀର୍ଯ୍ୟ ସାମର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ତେଜ ଶୁକ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅର୍କପର୍ଣ୍ଣୀ ସୁର ।୨ ।
 ମୟଦୈତ୍ୟ ଶଙ୍କ୍ଷୀ ଅଶାନ୍ତିରେ କହି ମୟ ତୁରଙ୍ଗନିକର ।
 ସାୟଂ ଦିନାନ୍ତ ବିଶିଖ ହାୟ୍ୟ ବିଭୀତକ ହରିଣୀ ନେତ୍ରର ।୩ ।
 ଅଭୟା ଦୁର୍ଗା ହରିତକା ଅଭୟା ଉଶୀର ନିର୍ଭୟ ଜନ ।
 ଆତେୟ ପୁଷ୍କବତୀ ଆତେୟା ନଦୀ ପ୍ରଭେଦରେ ଯେନ ।୪ ।
 କ୍ଷତ୍ରୀୟ ରୋଗ ବାହୁଜ ପରଦାରଭତା ଚିକିତ୍ସକ ତୁଣ ।
 ଗାଙ୍ଗେୟ ଭୀଷ୍ମ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଜଗାୟୁ ଗୁଗ୍ଗୁଳ ସମ୍ପାତି ସାନ ।୫ ।
 ଚାମ୍ପେୟ ବୋଲନ୍ତି ଚମ୍ପକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କିଞ୍ଜକୁ ନାଗକେଶର ।
 ପ୍ରଣୟ ବିଶ୍ରମ୍ଭ ପ୍ରେମ ପ୍ରଳୟ ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁର୍ଦ୍ଧା କଳ୍ପାନ୍ତର ।୬ ।
 ବିଜୟ ଅଜୟ ପାର୍ଥ ତୀର୍ଥଭେଦ ବିନୟ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଶାନ୍ତ ।
 ସମୟ ଶପଥ କାଳ ଦ୍ଵିତୀୟାଦି ପତ୍ନୀ ବେନି ତିଥି ଧ୍ଵାନ୍ତ ।୭ ।
 ଧନଞ୍ଜୟ ଅଗ୍ନି ପାର୍ଥ ନାଗଭେଦ ଧନଞ୍ଜୟ ଦେହାନିଳ ।
 ହିରଣ୍ଠୟ ଖଣ୍ଡ ନାମ ହିରଣ୍ଠୟ ନାମ ଯେ ସୁରଶ୍ରେଷ୍ଠର ।୮ ।
 ରୌହଣେୟ ବୁଧ ହଳା ଫଲୋଦୟ ଲାଭ କ୍ଷେତ୍ରିଦଶାଳୟ ।
 ଜଳାଶୟ ବୋଲି ଜଳାଧୀରେ କହି ଉଶୀର ଯେ ଜଳାଶୟ ।୯ ।

ଇତି ଯାନ୍ତ ।

ର ବୋଲି ଅଗ୍ନି କି ତୀକ୍ଷକୁ ରା ବୋଲି ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକୁ ବିଞ୍ଜକୁ ସତେ ।
 ଶ୍ରୀଲକ୍ଷ୍ମୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଭାରତୀ କେଶବ ରବି ଶୋଭା ବେଶକୃତେ ।୧ ।
 ଅରି ଚକ୍ର ଶତ ଅରି ଚକ୍ରାଙ୍ଗେ ଯେ ସତୁରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ ଅଛି ।
 କର କରକା କିରଣ ଭାଗଧେୟ ହସ୍ତରେ ହୋଇ ଅଛି ।୨ ।

କାରୁ ଶୀଳ୍ପୀ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଶବ୍ଦ ଦେବ ମୃଗ ଯେ ମାୟାକାରକ ।
କୀର ଶୁକସ୍ତୁତ୍ର ଅଧମ ଯେ କୁର କୃପଣ ଅଳ୍ପ ନାସ୍ତ୍ରିକ ।୩ ।
କ୍ଷୀର ଦୁଗ୍ଧ ନୀର କ୍ଷୀର ରସାନ୍ତର ଭସ୍ମ କାର ଯେ ଲବଣ ।
ଖର ଗର୍ଭଭ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଖୁର ଯେ କୁଳଦଳ ସର୍ପ ବୋଲି ଜାଣ ।୪ ।
କ୍ଷୁର ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଛେଦନ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ କୋକିଳାକ୍ଷକୁ ଗୋଷ୍ଠରେ ।
ଗୌର ବୋଲି ଶ୍ୱେତ ପୀତ ରକ୍ତୋତହ୍ନେ ବିଶୁଦ୍ଧେ ନାଗକେଶରେ
ଗୌରୀ କନ୍ୟା ଉମା ଗୋରଚନ କ୍ଷିତି ଦରିଦ୍ରା ପ୍ରିୟଙ୍ଗୁ ନିଶି ।
ଚାରୁ ଶୋଭା ବୃହସ୍ପତି ବିଶ୍ୱକର୍ମା କୁସ୍ମିତ ଶିଳ୍ପିକ ଭାଷି ।୬ ।
ଗୁରୁ ପିତୃଜନ ଦୁର୍ବହ ଯେ ଗୁରୁ ଦୀକ୍ଷାଦାତା ସୁରାଚାର୍ଯ୍ୟ ।
ତାର ବୋଲି ବିଶୁଦ୍ଧକୁ ମୁକୁତାକୁ ଦାନବ ଦୀପ୍ତିକି ହେଜ ।୭ ।
ତାରା ଅକ୍ଷିମଧ୍ୟ ନକ୍ଷତ୍ର ଗୀଷ୍ମତି ବାଳିଭାର୍ଯ୍ୟା ମନୋହରୀ ।
ପୁର ପାତଳୀ ଗୁରୁଗୁଳ ଜାଳାବର୍ତ୍ତ ଦେହ ସଦନ ନଗରୀ ।୮ ।
ବର ଜାମାତା ଦେବକୃପା ବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେ ଶିଳ୍ପ କୁଞ୍ଜମ ।
ବୀରି ବୋଲି ଗଜବନ୍ଧନି ବାଲୁଙ୍ଗା ଜଳକୁ ଜନେ ଘେନିମ ।୯ ।
ସର ଶୁଦ୍ରବାର୍ତ୍ତା ନୀର ଶର ଜାଣ ସରୋବରକୁ ସଲିଳ ।
ସାର ସ୍ତ୍ରୀଂଶ ଭଉମ ବଳଶିର ଅଙ୍ଗ ଯେ ମସ୍ତକ ହଳ । ୧୦ ।
ସୁରା ଭୂମି ଶାଳପର୍ଣ୍ଣୀ ମେଷହାର ଯୁଧି ମୁଞ୍ଚାମୟମାଳୀ ।
ସ୍ୱରୁ ପୁଗ ଖଣ୍ଡ କୁଳିଶ ସ୍ଫାର ଯେ ବିକଟେ କୁକୁଦେ ବୋଲି । ୧୧ ।
ହରି ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପବନ ମଘବା ବିଷ୍ଣୁ କିରଣ କେଶରୀ ।
ଯମ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ଶୁକ ଅଛି ଏ ପୁଣି ବୋଲନ୍ତି ହରି । ୧୨ ।
ଅମର ଦେବତା କାର୍ଯ୍ୟସ ଗୁଳୁତୀ ସୁଶା ଦୁର୍ବା ଇନ୍ଦ୍ରପୁର ।
ଅଧର ଓଷ୍ଠ ହୀନ ଅଧିବସୁ ଯେ ଶୁକ୍ର କ୍ରତୁ ଅଧ୍ୟାହାର । ୧୩ ।
ଅମର ବୋଲାଉ ଆକାଶ ବସନ ଅମର ସୁଗନ୍ଧାନ୍ତର ।
ଅଙ୍ଗାର ପ୍ରପଞ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱଳ ଭୂମିଜ ଲୋମ ବିକାଶ ଅଙ୍ଗୁର । ୧୪ ।
ଅକ୍ଷର ବିଷ୍ଣୁ ମହାଦେବ ଦେବ ଯେ ଅସୁର ଅଗ୍ନି ଦାନବ ।
ଅଧାର ଅଧିକରଣ ଅଳବାଳ ପରିଖା ପୁଣି ଘେନିବ । ୧୫ ।

ଅସାର ଧାରା ସୁହୃଦ ବେଗେ କହି ଅସୁର ଦୈତ୍ୟ ମିହିର ।
 ଇଶ୍ଵର ଶମ୍ଭୁ ସ୍ଵାମୀ ନାଟ୍ୟ ମନ୍ଥୁଅଦାତୁ ମହତ ଉଦାର । ୧୬ ।
 ଉତ୍ତର ବିରାଟସୁତ ଦିଗଭେଦେ ଉତ୍ତର ପ୍ରତି ବଚନ ।
 କର୍ବୁର ପାପ ଅସୁର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଜଳ ପୁଣି ଦ୍ରାବିଡ଼ ଘେନିମ । ୧୭ ।
 କର୍ବୁର ଦୁର୍ଗା ରାତ୍ରି ଶେଷ ବୋଲାଇ ବାରିଦ ଗ୍ରୀବା କନ୍ଧର ।
 କରୀର ଘଟ କରବୀର ତରୁ ଯେ କରୀର ବଂଶ ଅଙ୍କୁର । ୧୮ ।
 କବରୀ କେଶବେଶ ଶମ୍ଭୁ କାମିନୀ କୁବେର ବୃଷେ ଧନଦେ ।
 କୁମାର ସୁବରାଜ ଶିଶୁ ସେନାନୀ ବରୁଣଦୁମ କୋବିଦେ । ୧୯ ।
 କାବେରୀ ନଦୀ ପୁଣ୍ୟବାରୀ ହରିଦ୍ରା କର୍ମୀର ଜାତି ଯେ ବଂଶ ।
 କୁମାରୀ ଦୁର୍ଗା ଅପରାଜିତ କନ୍ୟା ସହାଜମୁରେ ପ୍ରକାଶ । ୨୦ ।
 କୁହର ବିଳ ଗହର ନାଗାନ୍ତର ଗାନ୍ଧାରଭେଦେ ସପୁର ।
 ଧାତୁକି ପାଟଳୀ କେଶ ମଉଗଜ ଚାରିଙ୍କ ନାମ କୁଞ୍ଜର । ୨୧ ।
 କେଶର କିଞ୍ଜଳ ନାଗେଶ୍ଵର ହିଙ୍ଗୁ ପୁଣି ପୁନ୍ନାଗ ବକୁଳ ।
 କେଶରୀ ବୋଲିଣ ସିଂହ ପଦ୍ମ ନାଗକେଶର ନାମକୁ ଭାଳ । ୨୨ ।
 କିଶୋର ଅଶ୍ଵଶାବକ ଅବସ୍ଥା ଯେ ତୈଳପର୍ଣ୍ଣୀ ପ୍ରଭାକର ।
 କେଦାର ରାଗିଣୀ ବସ୍ତାନ ବିପ୍ର ଯେ ମୁନି ଗୁନ୍ଧିକା କୁକୁର । ୨୩ ।
 ଝର୍ଣ୍ଣର କଳିଯୁଗ ବାଦ୍ୟ ତୁଷାର ହିମ ଶୀତଳ ଶୀକର ।
 ଚମରୀ ମୃଗ ମଞ୍ଜରୀ ଯେ ଚାମର ବାଳବ୍ୟଜନ ଚାମର । ୨୪ ।
 ଚକୋର ପକ୍ଷୀ ବୃକ୍ଷଭେଦ ଉରଗ ଚଳଶୈଳ ଯେ ଚିକୁର ।
 ବାଦ୍ୟ ଭାଣ୍ଡେ ଅଦ୍ରିଭେଦେ ମଣ୍ଡୁକ ଯେ ଅଭିଧାନରେ ଦର୍ଦ୍ଦୁର । ୨୫ ।
 ନାଗର ମୁସ୍ତକ ବିଦଗ୍ଧ ନଗର ଭବକୁ ବୋଲନ୍ତି ବନେ ।
 ନିର୍ଜର ଦେବ ଜରାୟୁକ୍ତ ନିର୍ଜରା ଗୁଲୁଚୀ ଯେ ଶାଳପର୍ଣ୍ଣେ । ୨୬ ।
 ସନ୍ଦୋହ ସଂସାର ଆୟୁବ୍ୟୟ ଧନନିଧନି କହି କୁବେର ।
 ପ୍ରଖର ଦ୍ଵୟ ସନ୍ନାହ ଅଶ୍ଵ ତରୁ ଅତି ତୀକ୍ଷଣ କୁକୁର । ୨୭ ।
 ପ୍ରବର ସନ୍ତତି ଗୋତ୍ର ପ୍ରବର ଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୃହ ବିକୀର୍ଣ୍ଣତା ।
 ପାଣ୍ଡୁର ଧୂସର ବର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରସ୍ତର ପାଷାଣ ମଣିରେ ଉକ୍ତା । ୨୮ ।

ପୁଷ୍କର କରି ହସ୍ତାଗ୍ର ଖଞ୍ଜଫଳ କୁଷି ବକ୍ର ସରୋରୁହ ।
 ପୁଷ୍କର ଗଗନ ଜଳତୀର୍ଥଭେଦେ ଦ୍ଵୀପଭେଦରେ ଯେ କହ । ୨୯ ।
 ପୀବର କଛପ ପୃଥୁଳ ବନ୍ଧୁର ଶୋଭା ନତାନତ ପଥ ।
 ଭ୍ରମର କାମୁକ ଭୃଙ୍ଗ ଯେ ମନ୍ଦର ବଦୁଳ ମତ୍ସ୍ୟ ପର୍ବତ । ୩୦ ।
 ମନ୍ଦାର ସୁରଯାଦପ ପାରିଭଦ୍ର ଅର୍କପର୍ଣ୍ଣୀ ହସ୍ତୀ ଧୂର୍ତ୍ତ ।
 ମନ୍ଦିର ପୁର ନଗ୍ରସିନ୍ଧୁ ମଛର ମଛନ ଯେ ଅଳସିତ । ୩୧ ।
 ମଞ୍ଜରୀ ତିଳକ ସ୍ଫୁଳ ମୁକ୍ତାଲତା ମଞ୍ଜରୀ ବୋଲାଇ ହାର ।
 ମୁଦିର କାମୁକ ମେଘ କାମ ମୃଗ ବୁଦ୍ଧି ସବିତା ମିହିର । ୩୨ ।
 ବିଦୁର ବୋଲନ୍ତି ନାଗର ଧୀରକୁ କୌରବମନ୍ଦ୍ରୀ ବିଦୁର ।
 ବିଶ୍ଳେଷ ରସନା ବିଛେଦ ଏ ତିନି କଥା ବୋଲାଇ ବିଧୁର । ୩୩ ।
 ବିବର ଭୃଷଣ ଗର୍ଭିଣେ ବିବର ଗରୁଡ଼େ ଭାଷନ୍ତି ନର ।
 ଶର୍କରାନ୍ୱିତ ପ୍ରଦେଶକୁ ଦୁଗ୍ଧକୁ ଫେନକୁ ବୋଲି ଶର୍କର । ୩୪ ।
 ବିହାର ଭ୍ରମର ସ୍ଵନ୍ନ ରିପୁ ପୁଣି ପଂସ ଅଳପ ବିହାର ।
 ଶବର ମ୍ଳେଛ ଜାତିଫଳ ଶଙ୍କର ସମୟ ହେମ ଶିଶିର । ୩୫ ।
 ଶିଖର ଦୁମାଙ୍ଗ ପୁଲିକ ଦାଡ଼ିମ୍ବ ଦ୍ଵିଜାଭ ମାଣିକ୍ୟ ଶୃଙ୍ଗ ।
 ସମ୍ବର ଦୈତ୍ୟ ମତ୍ସ୍ୟ ବ୍ରତବିଶେଷ ଶୈଳ ସଲିଳ କୁରଙ୍ଗ । ୩୬ ।
 ଶୃଙ୍ଗାର ସ୍ଫୁରକି ନାଟ୍ୟ ରସ ଗଜ ମଣ୍ଡଳ ରୁଣ୍ଡ ସିନ୍ଧୁର ।
 ସିନ୍ଧୁର ତରୁ ରକ୍ତ ରୁଣ୍ଡ ସିନ୍ଧୁର ରୋଚନୀ ରଙ୍ଗ ଅମ୍ବର । ୩୭ ।
 ଅଳଙ୍କାର ବୋଲି ହାବାଦିକି କହି ଅଳଙ୍କୃତ ଅଳଙ୍କାର ।
 ଅବତରଣୀ ପୁଷ୍କରିଣୀ ତୀର୍ଥ ଯେ ଏ ତିନିହେଁ ଅବତାର । ୩୮ ।
 ଆଡ଼ମ୍ବର ବୋଲି ଗଜ ଘୋଷ କାଳ ରୌପ୍ୟ ରୋଗ ଔଦୁମ୍ବର ।
 ପୀତ ମସ୍ତକ ଧୁମ୍ୟାଃ ବିହଙ୍ଗମ କରଞ୍ଜକ କର୍ଣ୍ଣିକାର । ୩୯ ।
 ଗିରିସାର ନାମ ମଳୟପର୍ବତ ଲୋହ ବଙ୍ଗ ପୁଣି ବିହି ।
 ଘନସାର ବୋଲି କର୍ପୂର ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତକ ରବିଳି କହି । ୪୦ ।
 କୃଷ୍ଣସାର ମୃଗ ଶିଂସପାବୃଷ ଯେ ଅହି ବିଷ୍ଣୁ ଚକ୍ରଧର ।
 କ୍ଷେପଣ ଭଲଙ୍ଗ ଅକ୍ଷକାର ମହେଶ୍ଵର ନାମ ଦିଗମ୍ବର । ୪୧ ।

ଦୈମାତୁର ଜରାସନ୍ଧ ଗଣପତି ନୟ ଯମ ଦଣ୍ଡଧର ।
 ଧରାଧର ଗିରି ବିଷ୍ଣୁ ଘନୋପଲ ନାସୀର ଯେ ଧରାଙ୍କୁର । ୪୨ ।
 ନଭରର ବିହଙ୍ଗମ ବିଦ୍ୟାଧର ବାରି ସହଜ ଭାସ୍ୱତ ।
 ନିଶାଚର ଫେରୁ ପେବକ ଭୁଜଙ୍ଗ ରାକ୍ଷସରେ ହୋଏ ଉକ୍ତ । ୪୩ ।
 ନୀଳାମ୍ବର ଜାଣ ରେବତୀରମଣ ରାକ୍ଷସ ଯେ ଶନେଶ୍ୱର ।
 ପରିକର ନାମ ବହୁଇ ପର୍ଯ୍ୟଙ୍ଗ ସମୁଦାୟ ପରିବାର । ୪୪ ।
 ପୟୋଧର କୋଷ ଦ୍ୱାର ନାରିକେଳ ବସୋରୁହ ବାରିବାହ ।
 ଶତାବରୀ ବୋଲି ଶତୀକି ଅଭିରୀଲତାକୁ କୋବିଦ କହ । ୪୫ ।

ଇତି ରାଜ୍ଞ ।

ଅଳି ସୁରା ଭୃଙ୍ଗ ଅଳୀ ସଖୀ ସେତୁ ପଂକ୍ତି କୀଳ ଦାରାକ୍ଷିତି ।
 କଳା ଚନ୍ଦ୍ରାଂଶୁ କଳନା କାଳମାନ ଚତୁଃଷଷ୍ଠୀରେ ଯେ ଉକ୍ତି । ୧ ।
 କାଳ ମୃତ୍ୟୁ ମହାକାଳ ଶ୍ୟାମ ଚରଣ ସମୟ ପିତପତି ।
 କଳି କଳହ କଳିଯୁଗ କାଳିକା କୀଟ ଭୁଜଙ୍ଗ ପାର୍ବତୀ । ୨ ।
 କୁଳ ଜଳପଦ ଗୋତ୍ର ଜାତିଗଣ କୁଳ ସୈନ୍ୟ ଯେ ପୃଷ୍ଠରେ ।
 କୋଳକୁବଳ ପିଞ୍ଜଳୀ ଭେକାଶନେ ଚିତ୍ର ଉତ୍ତଙ୍ଗ ଶୁକରେ । ୩ ।
 ଗୋଳା ଗୋଦାବରୀ କୁଳଟା ଦୁର୍ବା ଯେ ଚକା ନାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କମ୍ପ ।
 ଜଳ ଦ୍ରୀବେର ନୀରଜାତି ଗବାକ୍ଷ ଧନ୍ୟୟ ବୃହ ଯେ ଲିପ । ୪ ।
 ତାଳ ଚପେଟ ଚକ୍ତି ଘାତେ କାଂସ୍ୟାଦି ବାଦ୍ୟ ଝଞ୍ଜ ଚୂଣ ରାଜା ।
 ନଳ ପୋଟ ନଳିଜାପିତ ଦେବ ଯେ କପିଶ୍ରେଷ୍ଠେ କର ହେଜା । ୫ ।
 ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ ଗିରିନିଧିଭେଦ ଗିରିଭେଦରେ ଘେନ ସ୍ୱଚିତ୍ତେ ।
 ବଳ କନ୍ଧରସ ଦୈତ୍ୟ ହାଳୀ କାକ ସୈନ୍ୟ ପ୍ରାକର୍ମ ଉଚିତେ । ୬ ।
 ବଳି ଉପହାର ଦୈତ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ବଳବନ୍ଧ ଗୃହଦ୍ୱାର ଅଙ୍ଗ ।
 କୁନ୍ତଳ ଅଭିକ ମୂର୍ଖ ଦ୍ରୀବେରରେ କାଳ ଶବ୍ଦ କର ସଙ୍ଗ । ୭ ।

ବାଲା ବୋଲି ବାଳା ଅଳଙ୍କାର କପିନାଥ ବେଳା କାଳ ଦୁଇ ।
ଭଲ୍ଲ ଭଲ୍ଲକ ଶସ୍ତ୍ରଭେଦେ ଭଲ୍ଲ ଯେ ତେଜ ଲଲାଟକୁ କହି । ୮ ।
ବ୍ୟାଳ ଦୁଷ୍ଟରାଜ ସର୍ପ ସ୍ତ୍ରୀପଦ ଯେ ବିଳ ଛିଦ୍ର ଗୁହା ବେନି ।
ଶାଳୀ କଳମ୍ବାଦି ପଦ୍ମୀଭଗ୍ନୀ ପୁଣି ଗନ୍ଧମାର୍ଜୀରକୁ ଘେନି । ୯ ।
ଶୀଳ ସ୍ୱଭାବ ପାଷାଣ ଶୂଳ ରୋଗ ଆୟୁ ମୃତ୍ୟୁ କେତନ ।
ହାଳା ବିଷ ସୁରା ହାଳା ବୋଲାଇ ଯେ ବିଳାସାଦି ଅବିଜ୍ଞାନ । ୧୦ ।
ଉଜ୍ଜଳ ପ୍ରଦୀପ ଶୃଙ୍ଗୀର ବିଶାଦ ପ୍ରକାଶ ଲୋକକୁ ଭାଷି ।
ପ୍ରସ୍ତର ରତ୍ନ ଶର୍କରାଠାରେ ପୁଣି ଉପଳ ଶବଦ ଆସି । ୧୧ ।
କପିଳ ବର୍ଣ୍ଣଭେଦ ମୁନିପ୍ରଭେଦ କମଳା ବରସ୍ତ୍ରୀ ରମା ।
କମଳ ତାମ୍ର ଜଳ ପଦ୍ମ ଭେଷଜ ଆକାଶେ ମୃଗେ ଘେନିମା । ୧୨ ।
କପିଳା ରେଣୁକା ଶିଂସପା ପ୍ରଭେଦ ପୁଷ୍ପରୀକର କରିଣୀ ।
କରାଳ ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଦନ୍ତର ଭୂଷଣ ସର୍ଜ୍ଜରସ ତୈଳେ ଗଣି । ୧୩ ।
କନ୍ଦଳି ଉପରାଗ ନବଅଙ୍କୁର କଳଧୁନି ସଂଖ୍ୟା ଜାଣି ।
କନ୍ଦଳୀ ମୃଗ ଗୁଳ୍ମ ପୁଣି କନ୍ଦଳୀ ରମ୍ଭା ପତକା ହରିଣି । ୧୪ ।
କାକୋଳ ବୋଲାଇ ସରଳ କାକ ଯେ କାକୋଳ ନଗରାନ୍ତର ।
କୁଶଳ ମାଙ୍ଗଲ୍ୟ ସୁକୃତ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତି କାଲାଳ ଜଳ ରୂପିର । ୧୫ ।
କୁବଳ ବଦରୀଫଳ ମୁକ୍ତାଫଳ ପୁଣି କୁବଳ ଉତ୍ପଳ ।
ପାର୍ଶି ବଳୟ କର୍ଣ୍ଣଭୂଷା କାଞ୍ଚନ ଗୁଳୁଚୀ ବିଲ୍ୱ କୁଣ୍ଡଳ । ୧୬ ।
ଗରଳ ମାନ ବିଷ ତୃଣମୂଳ ଯେ କୁଣ୍ଡଳୀ ସର୍ପ ବଣିକ ।
ତରଳ ଚଞ୍ଚଳ ହାରମଧ୍ୟମଣି ଶିଞ୍ଜ ଦିବସନାୟକ । ୧୭ ।
ଜଟିଳା ପିଠଳି ଜଟାମାଂସୀ ଜଟାୟୁକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରସେନମାତା ।
ତମଳ ଶବଦ ତିଳକେ କୃପାଣେ ତାପିଞ୍ଚେ ବରୁଣେ ଉକ୍ତା । ୧୮ ।
ତଣ୍ଡୁଳ ଧାନ୍ୟାଦି ବିଡ଼ଙ୍ଗ ତାମ୍ବୁଳ ପୁଣି ନାଗବଲ୍ଲୀପର୍ଣ୍ଣ ।
ଦୁକଳ ଶୈମବସ୍ତ୍ର ବୃଷ୍ଣ ଉତ୍ତମ ଶୁକ୍ଳ ସୁନ୍ଦରକୁ ଘେନି । ୧୯ ।
ତୁମ୍ବୁଳ ରଣସଙ୍ଗୁଳ କଳଦୁମ ନକୁଳ ଜନ୍ତୁପାଣ୍ଡବ ।
ମଙ୍ଗଳ କୁଶଳ ଗ୍ରହ ମଙ୍ଗଳ ଯେ ଶିତଦୁର୍ବା ଉମା ଭାବ । ୨୦ ।

ଚଞ୍ଚଳା ଚଢ଼ିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେ ଚଞ୍ଚଳା କାମୁକ ବାତ ତରଳ ।
 ଚପଳା ପୁଷ୍ପଳୀ ପିଠଳୀ ଦାମିନୀ ଭୁବନ ଶୀଘ୍ରେ ଚପଳ ।୨୧ ।
 ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାଦଶଦେଶକୁ କହନ୍ତି ମଣ୍ଡଳ କୋଷ୍ଠୀ ପରିଧି ।
 ମଞ୍ଜୁଳ ଶୋଭା ଜଳତରଙ୍ଗ ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୀ ଚୋର ଗ୍ରହ ବ୍ୟାଧି ।୨୨ ।
 ମାତୁଳ ବ୍ରୀହିଭେଦ ମାତାଭ୍ରାତା ଯେ ତା ଭାର୍ଯ୍ୟାଗଭା ମାତୁଳୀ ।
 ତାଳମୂଳୀ ଆଖୁପର୍ଣ୍ଣୀ ବଳଭଦ୍ର ଗୃହଗୋପିକା ମୁଷଳୀ ।୨୩ ।
 ରସାଳ ସିନ୍ଦୂକ ରୋଳ ଇକ୍ଷୁରୂତ ରସାଳ ରସନା ଦୁର୍ବା ।
 ରମିଳ ରମଣ ମଦନ ଲାଙ୍ଗୁଳ ପଞ୍ଚ ସେଫଳୁ ଯେନିବା ।୨୪ ।
 ଲାଙ୍ଗଳୀ ତୋୟ ପିଠଳୀ ଗୋବାରଣ କାମପାଳ ନାରିକେଳ ।
 ମେଖଳ ଖଣ୍ଡ ବନ୍ଦନ କାଞ୍ଚିମାଳା ନିତମ୍ବ ସ୍ଥୂଳ ଅଞ୍ଚଳ ।୨୫ ।
 ବିପୁଳ ପୃଥୁଳ ଅଗାଧ ପଞ୍ଚିମ ଭୂଧର ମେରୁପର୍ବତ ।
 ଅମଳ ସମ୍ବଳ ସନ୍ତର ସ୍ଵଚ୍ଛଳ ଖଣ୍ଡ ତବି ବନ୍ଧେ ଉକ୍ତ ।୨୬ ।
 ଶ୍ୟାମଳ ଶ୍ୟାମ ସ୍ଵେନେ କହି ଶୈବଳ ପଦ୍ମକାଷ୍ଠେ ସେ ଶୈବାଳ ।
 ରାକ୍ଷସାକ୍ତରେ ପଶୁଭେଦେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ବ୍ୟାଘ୍ରକୁ କହି ଶାର୍ଦୂଳ ।୨୭ ।
 ଅକ୍ଷମାଳା ବୋଲି ଅକ୍ଷସୂତ୍ରକୁ ଯେ ଅକ୍ଷମାଳା ଅରୁକ୍ଷତୀ ।
 କଳକଳ ବୋଲି କୋଳାହଳକୁ ଯେ ଶାଳନିର୍ଯ୍ୟାସେ କହନ୍ତି ।୨୮ ।
 କୁତୁହଳ ବୋଲି ପ୍ରଶସ୍ତ କଥାକୁ କଉତୁକ କୁତୁହଳ ।
 ଗିରିରୂପତ ସ୍ଥୂଳୋପଳ ଲଲାଟକୁ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଗଣ୍ଡଶୈଳ ।୨୯ ।
 ଗନ୍ଧଫଳ ବୋଲି ଚମ୍ପକଳିକାକୁ ପ୍ରି ଅଙ୍ଗୁ ପୁଣି ବୋଲାଇ ।
 ଭସ୍ମତୋଳି ବୋଲି ଗ୍ରାମକୁଟେ ହିମେ ପାଂଶୁବରକ୍ଷଣେ କହି ।୩୦ ।
 ମୁକ୍ତାଫଳ ଶବ୍ଦ କର୍ପୂରେ ମୌକ୍ତିକେ ଲବଣ ଫଳରେ ବ୍ୟକ୍ତ ।
 ମଦକଳ ଶବ୍ଦ ମଦରଙ୍ଗେ ବାକ୍ୟମଞ୍ଜେ ଦିଗେ ହୋଏ ଉକ୍ତ ।୩୧ ।
 ହସ୍ତୀ ଅଭ୍ର ମାତଙ୍ଗଜ ଶଙ୍ଖ ନାଗ ବିନାୟକେ ବିଦ୍ୟମାନ ।
 ହରିତାଳ ଧାତୁଭେଦକୁ ବ୍ୟୋମ ଯେ ରେଖାକୁ ମିଶାଇ ଗଣ ।୩୨ ।

ଇତି ଲାଘୁ ।

କବି ବାଲ୍ମୀକି ଶୁକ୍ର ସଂଖ୍ୟାବାନ ଯେ ଖଳ ବୀର ପରମାଣ ।
 ଜୀବ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରାଣ ଜୀବିକା ପାଦପ ପ୍ରଭେଦ ପୁଣି ଦୁଷଣ ।୧ ।
 ଛବି ଶୋଭନ କିରଣ ଜବା ବେଗବନ୍ତ ତନ୍ତ୍ରୀ ସୁମନସ ।
 ଦେବ ନୃପତି ଦେବତା ମେଘ ତରୁ ଧବଳଭେଦ ପ୍ରାଣେଶ ।୨ ।
 ଧ୍ରୁବ ଶଙ୍କୁ ହର ସୁବଟ ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଯୋଗ ମୁନି ଧ୍ରୁବ ବୀଜ ।
 ଭବ ସଂସାର ଶୋମ ହର ଉତ୍ପତ୍ତି ସଭାପ୍ରାପ୍ତି ପୁଣ ଦ୍ଵେଜ ।୩ ।
 କବି ସ୍ଵଭାବ ଅଭିପ୍ରାୟ ଭାବନା ଚେଷ୍ଟା ରସାଦି ଭାବାଦି ।
 ଲେଶେ ବିନାଶେ ଛେଦନେ ରାମସୁତେ ଲବ ଶବଦ ସମ୍ପାଦି ।୪ ।
 ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଦି ନୃପସ୍ତ୍ରୀ ପଦ୍ମଲତା କାବ୍ୟ ଶୁକ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥସାର ।
 ପୁବପ୍ଳାବନ ସୁପୁତ ଭେକ ଭେଳା ପର୍କଟୀ ଦୁମ ବାନର ।୫ ।
 ଶିବ ମୋକ୍ଷ ହର ଗ୍ରହଯୋଗଭେଦ ସୁଖ ଶୋଭା ଜନ ଘେନି ।
 ଜବା ଝଟା ମଳା ଅମଳକୀ ଗୌରୀ ଫେରୁ ପିଣାଚିକି ମାନି ।୬ ।
 ଶୁବ ହୋମପାତ୍ର ଶଲୁକୀ ଦର୍ବୀ ଯେ ହରିଦ୍ରା ଦାରୁ କୁହାଇ ।
 ମୌର୍ଖ୍ୟୀ ଶିଞ୍ଜିନୀ ଧରଣୀ ଶବ୍ଦ ବୋଲି କୁଣ୍ଠପ ସନ୍ଦାନ ହୋଇ ।୭ ।
 କେଶବ ବିଷ୍ଣୁ କେଶବ କୈତବ ଯେ ବୋଲାଇ ଛଦ୍ମ ଧୁସୁର ।
 ଭଞ୍ଜବ ଯଦୁଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ମହୋତ୍ସବ ବାନ୍ଧବ ମିତ୍ର ସୋଦର ।୮ ।
 ପଲ୍ଲବ ବିଶଲୟ ଶିଞ୍ଜୁ ଶୃଙ୍ଗୀର ଅଲକ୍ଷରାଗରେ ବର୍ତ୍ତ ।
 ଭାର୍ଗବ ଶକ୍ର ଶୁକ୍ର ଧୁନି ପରଶୁରାମଙ୍କୁ ଜନେ ଭାଷନ୍ତି ।୯ ।
 ଭାର୍ଗବୀ ରମାଭମା ଦୁର୍ବା ଫ୍ଳାରିତି ଭେଦରେ ଭାଷଣ ହର ।
 ମାଧବ ବିଷ୍ଣୁ ବୈଶାଖ ଯେ ମାଧବ ଯାଦବବଂଶେ ବିଚାର ।୧୦ ।
 ମାଧବୀ ମଧୁ ଶର୍କରା ବାସନ୍ତି ଯେ ମାଧବୀ ସୁରା ତୁଳସୀ ।
 ରାଜୀବ ମୀନ ପଦ୍ମ ମୃଗ ରାଘବ ରଘୁବଂଶେ ଝସେ ଭାଷି ।୧୧ ।
 ବଡ଼ବା ଦ୍ଵିଜଯୋଷିତ କୁମ୍ଭ ଦାସ ବଡ଼ବା ଯେ ଅଶ୍ଵନାରୀ ।
 ଘୋଟକ ପାତାଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବଡ଼ବାନଳେ ବଡ଼ବା ଆଦରି ।୧୨ ।
 ସୁଗ୍ରୀବ ନନ୍ଦୀଘୋଷଦୟ ସୁଗ୍ରୀବ ପୁଣି ଶାଖାମୃଗେଶ୍ଵର ।
 ସୈନ୍ଧବ ମଣିମନ୍ତ ନାମ ସୈନ୍ଧବ ଲବଣ ତୁରଙ୍ଗସାର ।୧୩ ।

ଉପପ୍ଳବ ରାହୁଗ୍ରହ ଯେ ମାଧବୀ ତରଣି ସିନ୍ଧୁକ ଆଣ ।
ଜୀବଜୀବ ବୃକ୍ଷଭେଦ ଚକୋରକ ବିପଦ ନାମ ପ୍ରମାଣ ।୧୪ ।

ଇତି ବାନ୍ଧ ।

ଅଂଶୁପ୍ରଭା ପ୍ରାଣ କିରଣ ବୋଲାଇ ଅଶୁ ଶୀଘ୍ର ଧାନ୍ୟାନ୍ତର ।
କାଶୀ ବାରାଣଶୀପୁର କାଶ ପୁଷ୍ପ କୀଶ କପି ଦିଗମ୍ବର ।୧ ।
କୁଶ ଦ୍ଵୀପ ଜଳ ଦର୍ଭ ରାମସୁତ ଈଶ ପ୍ରଭୁ ମହେଶ୍ଵର ।
କ୍ଳେଶ ଦୁଃଖ ଦଶା କ୍ଷୟ କ୍ଳେଶନାମା ବାଳ ବରୁଣ କୁବେର ।୨ ।
କୋଷ କୋରକ ଖଡ଼ଗପିଧାନ ଯେ ଦ୍ରବ୍ୟସଂ ଗ୍ରହସଦନ ।
ଦୃଶ ଦର୍ଶନ ନେତ ବୃକ୍ଷି ନାଶ ଯେ ନିଧନ ତାପ ଜୟିନ ।୩ ।
ପାଶ ପାରୁଷ କେଶବେଶ ବନ୍ଧନ କର୍ଣ୍ଣପୁର ପୁଣ ପାଶ ।
ନିଶା ବୋଲି ଦାରୁହରିଦ୍ରାକୁ ଜାଣ ଗୁଡ଼ତୁକ ସାଉବଂଶ ।୪ ।
ଆଦିଶ କହି ଦର୍ପଣକୁ ଟୀକାକୁ ପ୍ରତିପୁସ୍ତକକୁ ପୁଣି ।
କର୍କଶ କାମ୍ବିଲୁ କଠିନ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କୁର ସାହସିକେ ଘେନି ।୫ ।
ବାଳିଶ ନାମ ଶିଶୁ ମୁଖେ କହୁଛି ଶୈବଳ ବଟ ଭୃକେଶ ।
ବିକାଶ ବିକଟ ପ୍ରକାଶ ବୋଲାଇ ମୁନି ମେଷ ଯେ ଲୋମଶ ।୬ ।
ଖଣ୍ଡପର୍ଣ୍ଣ ନାମ ବହେ ପର୍ଣ୍ଣରାମ ଶଙ୍କର ବୃକ୍ଷଲେପନୀ ।
ଜୀବିତେଶ ଯମ ବଲ୍ଲଭ ବୋଲାଇ କୁର କୃଶ ଖର୍ବ ଶନି ।୭ ।
ନାଗପାଶ ବନ୍ଧ ଆୟୁଧ ଦରଶ ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ପଞ୍ଚଦଶୀ ।
ପରିବେଶ ବୋଲି ପରିଧିକି ବେଞ୍ଚନକୁ ସର୍ବମତେ ଭାଷି ।୮ ।

ଇତି ଶାନ୍ଧ ।

ଉଷା ବାଣସୁତା ରାତ୍ରି ଶେଷ ଋଷି ମୁନି ଦୀପତି ଦେବତା ।
କର୍ଷ କର୍ଷଣେ ମାନଭେଦ ଘୋଷ ଯେ ବ୍ରଜବଲ୍ଲୀ ନାମେ ଉକ୍ତ ।୧ ।

ବୃଷ ଧର୍ମ ବଳୀବର୍ଦ୍ଧ ରାଶିଭେଦ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମୁଷିକ ଛାଗଳ
ବୃଷ ମୁଷିକପର୍ଣ୍ଣୀକି ଇନ୍ଦ୍ର ମେଷ ପ୍ରାନ୍ତ ବୃଷ କାମପାଳ ।୨ ।
ପୀୟୂଷ ଦଧି କ୍ଷୀର ସୁଧା ପୁରୁଷ ପୁଂସ ପୁଂନାଗ ପାଦପ ।
ମହିଷୀ ଲୁଲୀପ ରାଜସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଦୋଷ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୋଷରେ ପ୍ରଦୋଷ ।୩ ।
କଲ୍ମଷ ଆବିଳ ପାପ ରୋଗ ତାପ ଅପରାଧ ଯେ କିଳିଷ ।
କଲ୍ମଷ କାଞ୍ଜିକ ପାବକ ଯେ ନାଗ ନୃପ ବିଭେଦ ନଦୁଷ ।୪ ।

ଇତି ସାନ୍ତ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ଶୁଭକୁ ଆତ୍ମାକୁ ଧତକୁ ପ୍ରିୟକୁ ଯେ ସେ ସ୍ୱଜାତି ।
ସୁବେଶ ରଚନା ଭାରତୀ କମଳା ଶୋଭା ତ ବର୍ଗସମ୍ପତ୍ତି ।୧ ।
ଦ୍ରାସ ଭୟ ମଣି ଦୋଷ ଦାସ ଭୃତ୍ୟ ଶୁଦ୍ରଞ୍ଜ ଆତ୍ମାଧୀବର ।
ଦାସୀ କେଟୀ ଝିଙ୍କୀ ନାସା ଯେ ନାଶିକା ଅଧଦ ରୁଣୀ ଆବର ।୨ ।
ବସ୍ତ୍ର ଭେଦୁଅଗ୍ନୀ ପ୍ରଭାକର ପ୍ରସ୍ତୁ ପୁଣି ଯେ ଅସ୍ତ୍ର ଜନନୀ ।
ଭାସ ପ୍ରଭା ପକ୍ଷ ଭେଦେ ମାଂସ ମେଦ କଙ୍କୋଳ ନଟାକୁ ଘେନି ।୩ ।
ରାସ କୋଳାହଳ ଗୋପୀକ୍ରୀଡ଼ାଭେଦ ବ୍ୟାସ ଯେ ମୁନି ବିସ୍ତୃତ ।
ରସ ଶୃଙ୍ଗାର ବିଷ ବୀର୍ଯ୍ୟ ପାରଦ ଦ୍ରବ୍ୟ ଧାତୁ ରାଗ ଉକ୍ତ ।୪ ।
ରସ କେଳି ଜଳ ଦେହ ରସନା ଯେ ମଲ୍ଲକୀ ଭୂମି ଏ ରସା ।
ମିସି ଶତପୁଷ୍ପ ଆଜବମାଦା ମାସ କରିଣୀ ରମଣୀ ଯୋଷା ।୫ ।

ଇତି ସାନ୍ତ ।

ଦ୍ରୁମ ଲଜ୍ଜା ଦ୍ରୁମବେର କଷ୍ଟ ଭାବନା ହେ ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ଯେ ସମ୍ପ୍ରୋଧନ ।
ବହି କେକୀ ଅଗ୍ନି ଅହି ସର୍ପକୁ ଯେ ବୃତ୍ରାସୁର ନାମ ଘେନ ।୧ ।
ମହା ପୃଥିବୀ କୁମାରୀ ତରୁ ମହା ବିପୁଳ ଏହି ପାଦପ ।
ଦ୍ୟୁତ୍ ଅକ୍ଷି ରଣପଞ୍ଚାରେ ବ୍ୟୁତ୍ ଯେ ବୋଲାଲ ପୁଣି କଳାପ ।୨ ।

ବାହୁ ବାହନ ଅଶ୍ଵ ଗୃହ ଶବରରାଜା ଗୁହ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ।
ଦେହୀ ଦେହବନ୍ଧ ଧରଣୀ ବୋଲାଇ ମହୀ ମହାଗର୍ବବୟା ।୩ ।
ରହ ରହସ୍ୟ ଏକାନ୍ତ ଶ୍ରେୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶାଖା ସିଂହ କଣ୍ଠରବ ।
ରୁହ ମୂଳ ଆନ ରୁହ ବୋଲି କରି ଜନମ ଏକକୁ ଭାବ ।୪ ।

ଇତି ହାନ୍ତ ।

ରୁଷ ଭଲୁକ ନକ୍ଷତ୍ର ଗିରିଭେଦ ଯକ୍ଷ ଗୁନ୍ଦ୍ୟକ କୁବେର ।
କକ୍ଷ ମହିଷ ବାହୁମୂଳ କକ୍ଷ ଯେ ଗ୍ରହ ପଞ୍ଚାତ ଅଞ୍ଚଳ ।୧ ।
କକ୍ଷ ପ୍ରକୋଷ୍ଠ କାଞ୍ଚୀ ଗଜ ରଘୁ ଯେ କକ୍ଷା ରଥ ଭାଗ ପୁଣି ।
ଦ୍ଵିପଞ୍ଚା ଜଟା ଗର୍ବଭାଷ୍ଟ ଅଶ୍ଵତ୍ଵକ୍ଷ ବୋଲିକରି ଗଣି ।୨ ।
ଦକ୍ଷ ପତ୍ନୀ ପ୍ରଜାପତି ତାମ୍ରବୃତ୍ତ ଧ୍ଵଂସ ମହ୍ୟରାଜ କାକ ।
ପକ୍ଷ ମାସାର୍ଦ୍ଧ ସହାୟ ପାଞ୍ଚି ଗ୍ରହ ସାଧ୍ୟ ବିରୋଗେ ବିଦ୍ୟକ ।୩ ।

ଇତି କ୍ଷାନ୍ତ ।

ନାନାର୍ଥ ଗୀତ ଅଭିଧାନ କଲି ମୁଁ ସାର ସାର ଯେତେ ବାଛି ।
ଶବ୍ଦ ସମୁଦ୍ରବତ ପାର ହେବାକୁ କାହାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅଛି ।୧ ।
ମନ ଦେଲେ ମୂର୍ଖେ ପଞ୍ଚିତ ହୋଇବେ ବୁଧେ କରବେ ପ୍ରଣୟା ।
ସଂସ୍କୃତ ଲିଙ୍ଗ ସଂଗ୍ରହରେ ଅବ୍ୟକ୍ତିବୋଧକ ପ୍ରାକୃତ ଭାଷା ।୨ ।
'କ' ଠାରୁ 'କ୍ଷ' ଯାଏ ବର୍ଣ୍ଣ ବିରଚନା ଅକ୍ଷର ଧରି ହେଜିବ ।
କହେ ଉପଇନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ବୀରବର ଲୋଡ଼ା ଶବ୍ଦକୁ ଘେନିବ ।୩ ।

ସମାନ୍ତ ।